

ALGEMENE VOORWAARDEN VAN TERBESCHIKKINGSTELLING

---

1. BENAMING VAN DE SITE

«Tour & Taxis is de naam van een site, gelegen in het Noordkwartier aan de Havenlaan en de Picardstraat, langs het kanaal van Willebroek, waar het PROJECT T&T Eigenaar is van het gebouw dat het 'Hôtel de la Poste' wordt genoemd en dat het voorwerp uitmaakt van de terbeschikkingstelling die door deze algemene voorwaarden geregeld worden.

Het complex Tour & Taxis bestaat uit het Koninklijk Pakhuis, de ondergrondse en bovengrondse parkeerplaatsen, de 'Gare Maritime', de 'Sheds' en het 'Hôtel de la Poste'.

De ter beschikking gestelde ruimten betreffen enkel deze die uitdrukkelijk opgesomd zijn in de bijzondere voorwaarden van de overeenkomst van terbeschikkingstelling.

De Medecontractant zal de benaming Tour & Taxis enkel kunnen gebruiken om de plaats aan te duiden waar de evenement zich afspeelt. Het is verboden om de benaming op zulke wijze te gebruiken dat het publiek ervan uit zou kunnen gaan dat de evenement wordt georganiseerd door of met medewerking van de Eigenaar.

2. ACTIVITEITEN

Enkel de evenementen welke bepaald zijn in de overeenkomst van terbeschikkingstelling mogen worden georganiseerd. De Eigenaar behoudt zich het recht voor om een exposant, welke nochtans door de Medecontractant geaccepteerd wordt, te weigeren als deze van mening is dat de activiteiten van de exposant niets te maken hebben met de aard of het doel van het evenement.

De ter beschikking gestelde ruimten mogen worden gebruikt voor private of publieke evenementen met professioneel karakter. De Eigenaar behoudt zich evenwel het recht voor om de terbeschikkingstelling te weigeren zo hij van mening is dat deze indruisen tegen de goede zeden.

De Eigenaar behoudt zich tevens dit recht voor om evenementen te weigeren die naar zijn mening aan het materiële of morele aanzien van de site schade toebrengen.

De Eigenaar moet de redenen van deze beslissing niet toelichten.

Indien het evenement dat voorwerp uitmaakt van deze terbeschikkingstelling niet doorgaat, zal de Eigenaar volkomen opnieuw de beschikking hebben over de ruimten, voorwerp van de terbeschikkingstelling, behoudens de toepassing van artikel 8, welke een schadevergoeding bepaalt te betalen door de Medecontractant.

De overeenkomst van terbeschikkingstelling impliceert voor de Medecontractant de naleving van wetten en besluiten, algemene en specifieke, van de Staat, de Provincie, het Gewest of de Stad Brussel, welke de organisatie van het evenement regelt.

Dit geldt in het bijzonder voor tombola's enz: Hiervoor zal de Medecontractant geen schadevergoeding kunnen eisen van de Eigenaar voor schending of miskennis van bovengenoemde beschikkingen.

Er wordt uitdrukkelijk gestipuleerd dat de wet van 30 april 1951 betreffende de handelshuurovereenkomsten geen toepassing vindt op de terbeschikkingstellingen, voorwerp van onderhavige voorwaarden.

3. PRESTATIES EN DIENSTEN

In de prijs van de terbeschikkingstelling zijn het gebruik van de lokalen - voorwerp van de terbeschikkingstelling - en volgende diensten inbegrepen:

3.1. HVAC

De Temperatuur (Heating), de Ventilatie en de Airconditioning zijn binnen het Hôtel de la Poste geregeld door een centraal HVAC - systeem.

De verwarmingskosten voor de aan de Medecontractant ter beschikking gestelde oppervlakten zullen aan deze gefactureerd worden overeenkomstig de specificaties in de bijzondere voorwaarden van de overeenkomst van terbeschikkingstelling

- 3.2. Elektriciteit en vermogen **ON HOLD**
Twee x 630 Kva voor het hele gebouw.
De elektriciteitskosten voor de aan de Medecontractant ter beschikking gestelde oppervlakten zullen aan deze gefactureerd worden overeenkomstig de specificaties in de bijzondere voorwaarden in de overeenkomst van terbeschikkingstelling
- 3.3. Schoonmaak
De schoonmaak van de lokalen, inbegrepen de parkings en de omgeving is ten laste van de Medecontractant maar wordt uitgevoerd door de Eigenaar.
De containers voor gemengd afval kunnen verkregen worden bij de Eigenaar aan de voorwaarden zoals bepaald in de bijzondere voorwaarden in de overeenkomst van terbeschikkingstelling.
De kosten voor schoonmaak van de ter beschikking gestelde ruimten, de parkings en de omgeving zullen aan de Medecontractant doorgefactureerd worden conform de bijzondere voorwaarden in de overeenkomst van terbeschikkingstelling.
- 3.4. Bewaking
De bewaking en het toezicht worden verzekerd door de Eigenaar en worden gefactureerd conform de bijzondere voorwaarden in de overeenkomst van terbeschikkingstelling.
- 3.5. Parking
897 plaatsen zijn beschikbaar op de site van Tour & Taxis in het weekend en tijdens de week na 18h00. De bewegwijzering wordt aangebracht door de Medecontractant.
De parkeerplaatsen zijn uitsluitend bestemd voor auto's, camionetten en vrachtwagens.
De beheerskosten worden gefactureerd conform de bijzondere voorwaarden in de overeenkomst van terbeschikkingstelling.
- 3.6. Zaalverantwoordelijke
De aanwezigheid van de zaalverantwoordelijke is verplicht gedurende het evenement en facultatief tijdens de opbouw en de afbraak.
De kosten voor de interventie van de zaalverantwoordelijke zijn bepaald in de bijzondere voorwaarden in de overeenkomst van terbeschikkingstelling
- 3.7. Toiletdame
De aanwezigheid van de toiletdame is verplicht gedurende de hele duur van het evenement.
De kosten voor de interventie van de toiletdame en de kosten voor het verbruik van papier, handdoeken en zeep zijn bepaald in de bijzondere voorwaarden in de overeenkomst van terbeschikkingstelling
- 3.8. Toegangspoorten **ON HOLD**
Twee toegangspoorten per Sheds en langs de Gare Maritime.
De poorten mogen in geen geval worden gedemonteerd. De Medecontractant verzekert toezicht om te vermijden dat leveranciers of een andere persoon de poorten verwijdert.
In het geval dit toch zou gebeuren zal een schadevergoeding gevorderd worden van de Medecontractant ten belope van 2.000 € per gedemonteerde poort ter onmiddellijke betaling
- 3.9. Internet & Telefonie
Het Hôtel de la Poste is uitgerust met Wifi.
Voor informatie over eventuele vaste telefoonlijnen of ADSL-aansluitingen kunt u contact opnemen met: Pascal Japsenne: pascal.japsenne@instele.be.
- 3.10. Verzekeringen
De Eigenaar zal een brandpolis en een objectieve aansprakelijkheidsverzekering in geval van brand en ontploffing voor het gebouw onderschrijven.
De Medecontractant draagt bij in de kosten conform de overeenkomst van terbeschikkingstelling.

3.11. Schade

De schade veroorzaakt aan de installaties (gebouw, meubelen en materiaal) worden de Medecontractant in rekening gebracht overeenkomstig de bevindingen opgenomen in de tegensprekelijk opgemaakte uitgaande plaatsbeschrijving.

3.12. Diverse prestaties

Alle andere prestaties of leveringen zijn ten laste van de Medecontractant.

4. BEZETTING

Het gebruik van de lokalen en diensten, voorwerp van deze overeenkomst van terbeschikkingstelling, moeten conform de voorwaarden van de overeenkomst geschieden, met dien verstande dat de lokalen, parkings en omgeving op de overeengekomen datum van ontruiming vrijgemaakt moeten zijn.

De evenementen welke geluidsoverlast veroorzaken zijn beperkt tot 2h 's ochtends.

Elke bijkomende bezetting, voor of na de overeengekomen datum, is ten laste van de Medecontractant voor het bedrag zoals bepaald in de overeenkomst van terbeschikkingstelling per dag vertraging en zal in mindering gebracht worden van de waarborgsom, onverminderd het recht op schadevergoeding en interesten welke de Eigenaar zouden toekomen.

De Medecontractant verzekert persoonlijk de verantwoordelijkheid voor derden aanwezig op de site en verzekert de eerbiediging van alle wettelijke voorschriften welke op deze terbeschikkingstelling van toepassing zijn. De Medecontractant verzekert de uitvoering van de overeenkomst als een goed huisvader.

De Medecontractant is verantwoordelijk voor alle op de site aanwezige derden en verzekert geen activiteiten toe te laten welke andere gebruikers zouden kunnen storen of schade toebrengen van welke aard ook.

De Medecontractant zal ervoor zorgen het normale genot van de gebruikers van de site niet in het gedrang te brengen.

De Medecontractant verbindt er zich persoonlijk toe om voor alle derden aanwezig op de site, erop toe te zien dat alle regels inzake goed nabuurschap gerespecteerd worden en aan hen een betamelijke gedragscode opleggen zowel binnen als buiten de site.

De Medecontractant verbindt zich persoonlijk voor alle derden aanwezig op de site om de verkeersregels te respecteren, evenals de regels inzake parkeren.

De Medecontractant verbindt zich persoonlijk voor alle derden aanwezig op de site om het ter beschikking gestelde materiaal met zorg te gebruiken en elke schade onmiddellijk aan de Eigenaar te melden, zowel de schade aan de buitenkant als deze aan de binnenkant van de lokalen.

Het is uitdrukkelijk verboden om te roken in de ter beschikking gestelde lokalen of om er dieren in onder te brengen. De Medecontractant zal alle nodige maatregelen nemen om dit verbod te doen eerbiedigen.

De Medecontractant zal erop toezien om op zijn kosten alle nodige vergunningen voor de organisatie van zijn evenement te bekomen, zowel bij openbare diensten als bij private organisaties.

5. PLAATSBESCHRIJVING

Mits voorafgaandelijke verwittiging zal de Eigenaar zich ter beschikking houden van de Medecontractant om een ingaande en uitgaande plaatsbeschrijving op te maken. Indien de Medecontractant niet aanwezig is of zich niet laat vertegenwoordigen, zal de deskundige deze plaatsbeschrijving alleen opmaken en het proces-verbaal hiervan ter beschikking houden van de Medecontractant. Geen enkele opmerking van de Medecontractant zal in dit geval weerhouden worden.

Een bedrag conform de bijzondere voorwaarden in de overeenkomst van terbeschikkingstelling is door de Medecontractant verschuldigd per plaatsbeschrijving.

De Medecontractant erkent de lokalen, de parkings en de omgeving in goede staat ontvangen te hebben, behoudens de vaststellingen opgetekend in de plaatsbeschrijving.

De Medecontractant is verantwoordelijk voor alle schade toegebracht aan het gebouw, de meubelen en het materiaal tijdens de terbeschikkingstelling, zelfs in geval van rel of oproer.

De herstelling van de schade zal gebeuren door de Eigenaar en het bedrag van de kosten zal afgetrokken worden van de door de Medecontractant gestorte waarborg

Bijzondere aandacht is vereist voor deze evenementen waar in de lokalen gebruik wordt gemaakt van zand, stenen of aarde. De gebruikte materialen moeten bij het verlaten van de lokalen volledig verwijderd worden, inclusief het stof.

De organisatoren van evenementen waar dieren bij aanwezig zijn verbinden zich ertoe om alle stro, mest, urine en andere resten te verwijderen en de nodige maatregelen te treffen om de lokalen te desinfecteren en om het ongedierte te vernietigen.

6. KOSTEN

Zijn ten laste van de Medecontractant:

- « Le Propriétaire se réserve le droit d'interdire l'accès au site à quiconque entraverait le bon déroulement d'une manifestation.
- De kosten voor maatregelen genomen in het kader van orde en veiligheid.
- Alle kosten waarvan sprake in artikel 3
- Alle taksen en belastingen die het evenement belasten, meer bepaald de auteursrechten, verschuldigd 48h voor aanvang van het evenement.
- Alle kosten voor de plaatsbeschrijvingen.
- Alle andere kosten, van welke aard ook, welke verband houden met de organisatie van het evenement.

De huidige opsomming van de kosten is bij wijze van voorbeeld en niet limitatief.

7. BETALINGEN EN VRIJGAVE VAN WAARBORG

De bedragen verschuldigd voor de terbeschikkingstelling van de ruimten, het voorschot voor de prestaties en de waarborg dienen betaald te worden conform de bijzondere voorwaarden van de overeenkomst van terbeschikkingstelling.

Als de volledige betaling niet gebeurd is op de afgesproken datum, zal de overeenkomst van terbeschikkingstelling nietig zijn, onder voorbehoud van het recht om het resterende bedrag op te eisen en het recht op interesten en schadevergoeding.

Alle sommen aan de Eigenaar verschuldigd voor prestaties of leveringen zullen aan de Eigenaar terugbetaald worden op vertoon van de factuur.

Elk op haar vervalddag onbetaald bedrag brengt van rechtswege een interest op van 10%.

De Eigenaar mag, als deze het wenst, op de waarborg deze sommen inhouden die nodig zijn om de schade te herstellen of om de site in goede staat te herstellen.

Binnen de 10 dagen na de volledige uitvoering van alle verplichtingen door de Medecontractant zal de waarborg door de Eigenaar aan de Medecontractant terugbetaald worden

8. HERROEPING

De overeenkomst van terbeschikkingstelling treedt pas in werking na betaling op de vervalddag van de conform de overeenkomst van terbeschikkingstelling verschuldigde bedragen.

De Medecontractant is verplicht een forfaitaire schadevergoeding en interesten te betalen in de hypothese deze verzaakt aan het contract van terbeschikkingstelling.

- Indien de annulatie plaatsvindt binnen de 30 dagen voor de aanvangsdatum van de terbeschikkingstelling, is een bedrag verschuldigd door de Medecontractant aan de Eigenaar van 100% van de totale prijs.
- Indien de annulatie plaatsvindt op een termijn langer dan 30 dagen voor de aanvangsdatum van de terbeschikkingstelling, is een bedrag verschuldigd door de Medecontractant aan de Eigenaar van 50% van de totale prijs.

De Medecontractant erkent dat deze vergoedingen overeenstemmen met het reëel verlies dat de Eigenaar in geval van annulatie lijdt. De Medecontractant verzaakt onherroepelijk en definitief aan zijn recht om deze forfaitaire schadevergoeding, aldus vooraf overeengekomen, aan te vechten. Om geldig te zijn moeten annulaties per aangetekend schrijven verstuurd worden.

9. INRICHTINGSWERKEN

9.1. Voorafgaandelijke benaderingswijze

De plannen van verkaveling en inrichting van de evenementen moet vooraf aan de Eigenaar voorgelegd worden die zich het recht voorbehoudt om wijzigingen aan te brengen die deze nodig of nuttig acht in het licht van de voorwaarden bepaald in dit artikel.

In geen geval mag het ontbreken van opmerkingen vanwege de Eigenaar geïnterpreteerd worden als een goedkeuring.

9.2. Opbouw en afbraak

De inrichtings- en decoratiewerken moeten uitgevoerd worden zonder schade toe te brengen aan de site, zonder belemmering van de inrichtingen, zonder rechtstreeks of onrechtstreeks personen of welke goederen dan ook in gevaar te brengen.

De Medecontractant kan geen enkele wijziging aanbrengen aan de structuur, aan de gevel of aan het interieur van de site.

De ter beschikking gestelde ruimten zijn slechts beschikbaar op de eerste afgesproken dag van opbouw en moeten volledig ontruimd zijn en in nette staat teruggegeven worden op de afgesproken dag van afbraak. De Eigenaar behoudt zich het recht voor om de lokalen te bezoeken, zonder de Medecontractant te hinderen in de uitvoering van de werken.

Zware transportmiddelen zijn niet toegestaan binnen in de lokalen. De Medecontractant zal een toegangscontrole verzekeren tijdens de opbouw. Hij is gehouden zelf zijn materialen te bewaken. Tijdens de opbouw en de afbraak van de stands is het strikt verboden om materiaal in de gangen achter te laten waardoor de doorgang gehinderd wordt. De vrije doorgang moet ten allen tijde gevrijwaard blijven. Lege verpakkingen mogen onder geen enkele voorwaarde opgestapeld worden in de lokalen. De Medecontractant moet deze zonder fout en op eigen initiatief verwijderen. Indien deze niet onmiddellijk worden verwijderd, behoudt de Eigenaar zich het recht voor om deze te verwijderen op kosten van de Medecontractant.

De aansluitingen op de publieke nutsvoorzieningen mag alleen gebeuren door de door de Eigenaar aangeduide specialisten. Alle aansluitingen (water, elektriciteit) en de aansluitingen van toestellen op het net moeten gebeuren conform de geldende voorschriften.

Naast de maatregelen en reglementen welke van toepassing zijn op de evenementen welke plaatsvinden in de gebouwen, moet ervoor gezorgd worden dat door de inrichtingswerken van de stands, noch de veiligheidsinstallaties, noch de deuren van de servicelokalen, de contactdozen, de roosters van de verwarming of gelijkaardige voorzieningen belemmerd worden.

9.3. Ophangingen en bevestigingen

Alle stands moeten volledig zelfdragend zijn, zonder bevestigingen aan of steun tegen muren of plafonds. Ophangingen kunnen enkel door de technische leverancier van de Eigenaar worden uitgevoerd.

9.4. Vloerbelasting en plaatsing van de vloeren ONHOLD

Bij elke inrichting op de vloeren moet rekening worden gehouden met een gewicht van 1000kg/m². Indien een exposant zijn stand wil verhogen, bij middel van de plaatsing van een vloer, moet deze beschouwd worden als een inrichting van het interieur.

De vloeren worden beschouwd als decoratie en moeten dus verwijderd worden bij afbraak.

9.5. Laden en lossen ONHOLD

Het laden van goederen dient te gebeuren langsheen de **Sheds bis**. De maximale belasting van het platform voor laden en lossen aan de kant van de **Shed 4 bis** is 1000 kg per laadpunt met een maximum van 4000 kg. De laadkade aan de **Shed 4** alsook de platforms welke de kades van de **Sheds** verbinden zijn enkel toegankelijk voor personen. Ingeval van inbreuk zijn de herstellingskosten ten laste van de Medecontractant, vermeerderd met een forfaitaire schadevergoeding van 500 € van rechtswege verschuldigd zonder ingebrekestelling.

10. BEWAKING VAN DE GEBOUWEN

De Medecontractant neemt de kosten ten laste voor de bewaking van de gebouwen, welke het voorwerp uitmaken van deze terbeschikkingstelling. Hij neemt tevens de kosten ten laste voor het gebruik van de toegangspoort gelegen aan de Picardstraat nr 3 en/of de Havenlaan nr 86C (op basis van een minimum van een permanente bewaker per ingang, zowel tijdens de montage, de demontage als tijdens het evenement)

De bewaking en elk toezicht dient te gebeuren door de officiële bewakingsfirma van de Eigenaar, overeenkomstig de modaliteiten gedefinieerd in het contract van terbeschikkingstelling.

Enkel de schoonmaakdiensten en de hersteldiensten zijn toegelaten op de site na het sluiten van de deuren.

11. ONTRUIMING

De Medecontractant moet de site volledig verlaten hebben op het moment aangeduid in de overeenkomst van terbeschikkingstelling.

De Eigenaar zal niet verantwoordelijk kunnen gesteld worden voor elke beschadiging of elke verdwijning tijdens de opbouw of de afbraak of het evenement zelf.

Alle verpakkingen en ander afval moeten van de site verwijderd worden. Alle na verloop van het tijdstip van afbraak en ontruiming nog op de site aanwezige materialen zullen door de Eigenaar verwijderd worden op kosten en op risico van de Medecontractant.

12. BELASTINGEN

De Eigenaar of zijn vertegenwoordigers hebben ten allen tijde het recht om de ter beschikking gestelde ruimten te bezoeken.

De Medecontractant moet ten allen tijde toegang verlenen aan de voertuigen van de leveranciers, de concessionarissen en de technische diensten van de Eigenaar, met dien verstande dat de Eigenaar de bewaking van de Medecontractant moet informeren wie er vrije toegang tot de site is verleend.

De Medecontractant zal tevens de diensten van de administratie van de gemeente Brussel toelaten, evenals alle personen of persmensen die een toegangsbewijs bezitten afgeleverd door de Eigenaar.

De Eigenaar behoudt zich het recht voor om transformatie- en inrichtingswerken uit te voeren op de site na ondertekening van de overeenkomst van terbeschikkingstelling zonder dat de Medecontractant enige schadevergoeding kan eisen. De Eigenaar zal tot geen enkel verfraaiing- of herstellingswerk gehouden zijn tijdens de terbeschikkingstelling, behoudens hoogdringendheid.

De Medecontractant zal tevens aan de Eigenaar een aantal invitaties overhandigen voor communicatiedoeleinden, zoals bepaald in de overeenkomst van terbeschikkingstelling.

In het geval de Eigenaar beslist om tussen te komen teneinde een bepaling uit huidige overeenkomst toe te passen, kunnen deze tussenkomsten in alle gevallen gebeuren door daarvoor gemachtigde of aangestelde personen. Deze personen hebben als opdracht om alle inbreuken op de huidige overeenkomst met onmiddellijke ingang stop te zetten.

De Medecontractant verbindt zich ertoe zich te schikken naar alle beslissingen die de Eigenaar neemt om onvoorziene omstandigheden het hoofd te bieden.

13. VEILIGHEID

De Medecontractant verbindt zich om de veiligheidsmaatregelen en richtlijnen die de Eigenaar doorgeeft strikt op te volgen en alle deelnemers en tussenkomende partijen hiervan te informeren.

De Medecontractant verbindt zich ertoe om alle van kracht zijnde regels toe te passen, met uitsluiting van de verantwoordelijkheid van de Eigenaar, meer bepaald deze opgelegd door de brandweer van de Stad Brussel.

De Medecontractant zal met de veiligheidscoördinator, waarvan sprake in art 9, samenwerken om een plan op te stellen inzake veiligheid en gezondheid. De Medecontractant zal deze samenwerking ook eisen van haar exposanten en ondernemers.

Meer in het bijzonder volgt de Medecontractant de richtlijnen op inzake:

- Het Algemeen reglement voor veiligheidsmaatregelen tegen brand.

- Het evacuatieplan.
- De bezoekrapporten opgesteld door de veiligheidscoördinator.
- De voorschriften van het Algemeen reglement voor de arbeid. (ARAB)

De aandacht van de Medecontractant wordt in het bijzonder gevraagd voor het aantal bezoekers dat uitgenodigd wordt in functie van de capaciteit van de ruimten en het aantal beschikbare nooduitgangen. De Medecontractant zal duidelijk de toegangswegen en de nooduitgangen aanduiden. Het is uitdrukkelijk verboden de nooduitgangen te blokkeren.

Voor luchtspektakels moeten alle noodzakelijke maatregelen genomen worden teneinde elk ongeval te vermijden dat schade toebrengt aan de uitvoerder van het spektakel of aan het publiek.

In geval van vuurwerk of andere activiteiten waar rook aan te pas komt, verwittigt de Medecontractant de Eigenaar en geeft hem een beschrijving van de activiteit. In elk geval is een voorafgaandelijk advies van de brandweer vereist teneinde na te gaan of de geplande activiteiten conform de reglementen terzake zijn.

Zonder afbreuk te doen aan de bepalingen van het ARAB of aan de bijzondere bepalingen van de brandweer inzake het bijzondere ontwerp of de specifieke bestemming van de ruimten moeten alle installaties (elektrisch of andere) in hun geheel voldoen aan de bepalingen zoals gestipuleerd in het NBN S21 'veiligheid en brandbeveiliging van gebouwen'

De stands mogen niet ingericht of aangekleed worden met licht ontvlambare materialen of materialen die bij brand toxische rook veroorzaken. Alle decoraties moeten gebeuren met onontvlambare materialen van de categorie 2. Een certificaat dat de non-ontvlambaarheid van de gebruikte materialen aantoont moet ten allen tijde getoond kunnen worden aan de brandweer of aan de bevoegde diensten.

Al het mobiele decoratiemateriaal (bvb materiaal op wiertjes ....) moet verwijderd gehouden worden van warmtebronnen zoals projectors, spots, verlichting (welke deze ook zij), lichtbakken....

Het is uitdrukkelijk verboden om explosieve materialen uit te stallen en/of ontvlambare materialen op de stands te bewaren. Het betreft ontvlambare vloeistoffen of vaste stoffen welke zeer ontvlambaar zijn en/of vloeistoffen of vaste stoffen welke ingeval van brand bij het contact met water licht ontvlambare gassen vrijlaten of een hevige reactie veroorzaken. In het licht hiervan is het uitdrukkelijk verboden om op de stands of binnen het bereik ervan gasflessen te plaatsen.

14. VERANTWOORDELIJKHEDEN

De Medecontractant is verantwoordelijk, zowel tegenover derden als tegenover de Eigenaar voor elke schade welke het gevolg is van zijn aanwezigheid op de site, van zijn activiteit of van de werking van zijn apparatuur gedurende de gehele ter beschikking stelling.

De Eigenaar zal in geen geval verantwoordelijk gehouden kunnen worden voor een volledige of gedeeltelijke onderbreking in de verlichting, de aanlevering van elektrische stroom of van verwarming die de terbeschikkingstelling op welke manier ook hindert.

De Eigenaar zal niet verantwoordelijk kunnen gehouden worden in geval van brand, diefstal verlies of beschadiging van welke aard ook aan voorwerpen of goederen in het algemeen, achtergelaten in de lokalen, parkings en omgeving of voor ongevallen welke plaatsvinden ingevolge de terbeschikkingstelling.

De Medecontractant ziet af van elk verhaal ten opzichte van de Eigenaar of zijn agenten, bode of aangestelde voor welke reden dan ook.

In het geval een administratieve of juridische procedure ingesteld wordt tegen de Eigenaar ingevolge de aanwezigheid van de Medecontractant op de site, zal deze laatste de Eigenaar vrijwaren en tussenkomen in elke procedure en de Eigenaar schadeloos stellen voor elke veroordeling in hoofdsom, kosten en intresten.

Alle maatregelen genomen door of met tussenkomst van de Eigenaar voor toelatingen, nazichten en controles, ontlasten de Medecontractant van geen enkele verantwoordelijkheid maar kan anderzijds diens verantwoordelijkheid niet verbinden.

Door de ondertekening van de overeenkomst van terbeschikkingstelling, verbindt de Medecontractant zich ertoe om de sociale en fiscale wetgeving te respecteren inzake elke in het kader hiervan uitgeoefende activiteit.

Hij verbindt zich er tevens toe om deze verplichting op te leggen aan elke in de organisatie van het evenement tussenkomende partij.

De Eigenaar kan in geen enkel geval verantwoordelijk worden gehouden voor de gevolgen van de miskenning van de fiscale of sociale voorschriften door de Medecontractant.

De Eigenaar behoudt zich het recht voor om van de Medecontractant alle schadeloosstelling te vorderen voor de gevolgen van de niet-toepassing van bovengenoemde wetgeving, en voor het verlies in aanzien en reputatie welke het gevolg is van handeldwijzen welke niet stroken met de wettelijke gebruiken en/of eerlijke handelspraktijken toe te schrijven aan de Medecontractant of aan derden handelend in zijn opdracht of toe te schrijven aan het verloop van het evenement zelf.

De verantwoordelijkheid van de Eigenaar zal in geen geval weerhouden worden in geval de ruimte niet ter beschikking gesteld kan worden op de afgesproken datum ingevolge schade die zich voordoet voor of tijdens het evenement zoals brand, ontploffing, neerstortende vliegtuigen of ruimtetuigen of delen daarvan of een instorting of een dreiging van instorting van een of meer gebouwen waardoor de voorzetting van het evenement een gevaar vormt. Deze bepaling is eveneens van toepassing op alle gevallen van overmacht waarvan sprake in art 18. In geval van onbeschikbaarheid van de ruimten zoals beschreven hierboven, zal de Eigenaar alle mogelijke maatregelen nemen om snel de materiele en immateriële ongemakken ongedaan te maken welke uit deze situatie voortvloeien. De Eigenaar komt in geen geval tussen voor de gevolgen ten laste van de Medecontractant. Geen enkele schadevergoeding wordt toegekend aan de Medecontractant als de ruimten op de afgesproken data niet ter beschikking kunnen worden gesteld op grond van bovengenoemde omstandigheden.

15. VERZEKERINGEN

De Eigenaar heeft een verzekering brand en objectieve aansprakelijkheid in geval van brand en ontploffingsgevaar met afstand van verhaal onderschreven voor de ter beschikking gestelde lokalen.

De Medecontractant draagt bij in deze verzekeringskosten, conform de voorwaarden zoals bepaald in de overeenkomst van terbeschikkingstelling.

De Medecontractant is geheel en volledig aansprakelijk tegenover de Eigenaar en derden voor alle schade die voortvloeit uit het gebruik van de lokalen. De Medecontractant is gehouden om deze aansprakelijkheid te verzekeren met opname van een afstand van verhaal naar de Eigenaar toe.

De Medecontractant zal dus enerzijds een polis onderschrijven waarin zijn aansprakelijkheid verzekerd wordt en anderzijds een polis waarin de inhoud verzekerd wordt.

De Medecontractant zal, afhankelijk van het geval, een verzekering afsluiten tegen werkongevallen voor zijn personeel.

Alle onderschreven verzekeringen bedingen een clause van afstand van verhaal ten gunste van de Eigenaar of andere gebruikers.

De Eigenaar behoudt zich het recht voor om de Medecontractant te verplichten, zelfs na ondertekening van deze overeenkomst van terbeschikkingstelling om, ofwel een algemene verzekering te nemen welke elk risico dekt inzake de gebruikte ruimten, het gebruikte materiaal en de aansprakelijkheid naar derden, ofwel het deel van de kosten ten laste nemen in de verzekering welke de Eigenaar zelf heeft afgesloten.

De Medecontractant zal aan de Eigenaar op eigen initiatief een afschrift bezorgen van de verzekeringspolis binnen de 10 dagen voor de opbouw van het evenement.

16. EXTERNE LEVERANCIERS

De Medecontractant verbindt zich ertoe om zijn exposanten in te lichten van volgende bepalingen en deze te doen naleven:

De Eigenaar behoudt zich het recht voor om de toegang te verbieden aan elkeen die de goede afloop van een evenement verhindert.

Elke exposant is gehouden om de richtlijnen gegeven door de organisator na te leven en zich te onthouden van elke activiteit welke niet uitdrukkelijk door de Eigenaar is toegelaten.

Elke levering van goederen, en elke aanbieding of levering van diensten op de site moeten behoorlijk toegelaten zijn door de Eigenaar.

Dit reglement is van toepassing op elkeen binnen de gebouwen van Tour & Taxis, in de hoedanigheid van handelaar of niet.

Elke inbreuk op dit reglement van inwendige orde stelt de overtreder bloot aan een forfaitaire boete van € 5.000, onverminderd verhaal voor schadeloosstelling voor een hoger bedrag.

Exposanten die beroep willen doen op externe leveranciers moeten de Eigenaar hiervan vooraf in kennis stellen, die zonder opgave van redenen kan weigeren.

17. PUBLICITEIT

De enige toegelaten publiciteit op de site zijn deze die voorafgaandelijk en schriftelijk zijn toegelaten door de Eigenaar. Algemeen en zonder afwijking betreffen deze de exclusieve aankondigingen van het evenement van de Medecontractant.

Alle aankondigingen aangebracht door de Medecontractant in en rond de site van Tour & Taxis moeten uiterlijk de laatste dag van de afbraak verwijderd worden.

De Medecontractanten onthoudt zich van alle wilde aanplakkingen voor zijn evenement op het grondgebied van de Stad Brussel en het Brussel-Hoofdstedelijk Gewest en verbindt er zich toe om nauwgezet de terzake geldende wetgeving te volgen.

De Medecontractant geeft toestemming aan de Eigenaar om opnames te maken van het evenement. Deze opnames worden enkel gebruikt voor private doeleinden en voor promotioneel gebruik door de Eigenaar, behoudens anders overeengekomen.

18. OVERMACHT

Als de Eigenaar de ruimten niet ter beschikking kan stellen om economische of politieke redenen of ingevolge overmacht van welke aard ook, zal de overeenkomst van terbeschikkingstelling als nietig beschouwd worden. Worden beschouwd als gevallen van overmacht: Brand, oorlog, natuurlijke rampen, tussenkomsten vanwege de overheid en alle gevallen waarin het geval van overmacht de organisatie van het evenement bemoeilijkt en/of onmogelijk maakt.

Worden eveneens als gevallen van overmacht gezien, elke beslissing in verband met het evenement in hoofde van de Eigenaar welke de bezetting van de site of de organisatie van het evenement onmogelijk en/ of moeilijk maakt.

In de verschillende aangehaalde gevallen is de Eigenaar van zijn verplichtingen ontheven zonder enige vergoeding aan de Medecontractant verschuldigd te zijn.

19. ONOVERDRAAGBAARHEID

De overeenkomst van terbeschikkingstelling kan slechts met één Medecontractant worden afgesloten. Alle overeenkomsten waarin de rechten die eruit voortvloeien direct of indirect overgaan - zelfs tijdelijk - naar een derde partij zijn verboden.

20. TOEPASSING VAN AANWEZIGE CLAUSULES

De voorschriften van de aanwezige clausules zijn van toepassing op zowel exposanten als decorateurs en ondernemers.

21. AFWIJKINGEN

Alle afwijkingen op deze clausules moeten schriftelijk en voorafgaandelijk toegestaan worden door de Eigenaar die aan de Medecontractant een attest zal overhandigen dat aan elke persoon die de opdracht heeft om deze algemene voorwaarden te doen naleven getoond moet worden.

22. VERBREKING VAN HET CONTRACT

Indien de Medecontractant de verplichtingen welke uit deze overeenkomst voortspruiten geheel of gedeeltelijk niet nakomt, dan zal de Eigenaar dit contract van rechtswege als verbroken beschouwen indien een ingebrekestelling dat deze tekortkomingen vaststelt 3 dagen zonder gevolg is gebleven. Een aangetekend schrijven volstaat om deze ingebrekestelling te bewijzen.

In geval van faling of aanvraag tot concordaat (minnelijk of gerechtelijk) of in geval van kennelijk onvermogen, kan de overeenkomst van terbeschikkingstelling van rechtswege en zonder enige formaliteit ontbonden worden op grond van deze formele ontbindende clausule.

In geval van niet naleving, faling, minnelijk of gerechtelijk concordaat of kennelijk onvermogen, geeft de Medecontractant een onherroepelijk mandaat aan de Eigenaar om de ruimten vrij te maken op kosten van de Medecontractant, in welke hypothese de Eigenaar zich het recht voorbehoudt op alle schadevergoeding en interesten voor de niet-uitvoering van de overeenkomst, onverminderd het recht op schadevergoeding voor de ontruiming van de site

23. GESCHILLEN

Enkel de rechtbanken van Brussel zijn bevoegd kennis te nemen over geschillen voortvloeiend uit onderhavige overeenkomst.

VEILIGHEIDSREGLEMENT VAN TOUR & TAXIS

Het onderhavige reglement is van toepassing op de personeelsleden van Tour & Taxis en op alle andere personen die permanent of tijdelijk op de site aanwezig zijn zoals de organisatoren, exposanten, aannemers (onderaannemers), contractanten en bezoekers.

Elkeen moet discipline opbrengen en op zijn verantwoordelijkheidsniveau alle nodige maatregelen nemen om ongevallen te voorkomen, voor zichzelf zowel als voor de anderen. Bijgevolg moet elkeen zich vergewissen dat het personeel onder zijn verantwoordelijkheid, de nodige informatie en instructies heeft gekregen om zijn werk in alle veiligheid uit te voeren. Iedere opzettelijke schending van de vastgestelde regels zal als een inbreuk op de algemene voorwaarden van Tour & Taxis worden beschouwd.

Van dit document, dat oorspronkelijk is opgesteld in het Frans, zijn verschillende vertalingen gemaakt (Nederlands en Engels); bij tegenstrijdigheden tussen die verschillende versies, zal de Franse versie van toepassing zijn.

INLEIDING - DOEL

Dit veiligheidsreglement is bedoeld om bij te dragen tot de aandacht voor de veiligheid, de kwaliteit en het leefmilieu, op basis van de wettelijke voorschriften ter zake. Naast de wettelijke of door de lokale overheid opgelegde maatregelen, van toepassing op de publiek toegankelijke manifestaties/voorstellingen in zijn gebouwen, kan Tour & Taxis bijzondere voorschriften uitvaardigen.

Tour & Taxis (de exploitant) stelt overeenkomstig de wet van 4 augustus 1996 een Veiligheidscoördinator of -verantwoordelijke aan. Deze verantwoordelijke staat, bij voorstellingen die openstaan voor het publiek, in voor de veiligheid van het publiek ten aanzien van de risico's van brand en paniekbewegingen en ziet erop toe dat de veiligheidsvoorwaarden worden nageleefd. De organiserende comités, de exposanten en alle andere personen die rechtstreeks bij het evenement, het opstellen of opbreken ervan betrokken zijn, moeten hun eigen veiligheidscoördinator hebben die samenwerkt met de Veiligheidscoördinator van Tour & Taxis. De instructies die worden gegeven door het toezichthoudend personeel, de veiligheidsagenten en de veiligheidscoördinator van Tour & Taxis, moeten worden opgevolgd. Tour & Taxis behoudt zich het recht voor om deze reglementen ten gepaste tijde te laten controleren door de plaatselijke brandweer, door een EDTC¹ of door zijn technische diensten. De arbeidsinspectie heeft steeds het recht om op de site op te treden en er haar regels te doen toepassen. De keuringsattesten van het waarschuwings- en alarmsysteem of van de noodverlichting bijvoorbeeld, moeten door de exploitant worden bijgehouden en aan het BIM en de gemeente worden voorgelegd bij controles. Bij inbreuken op deze voorschriften, behoudt Tour & Taxis zich het recht voor om maatregelen te nemen indien hij meent dat die inbreuken een gevaar opleveren voor derden of voor de infrastructuur. Mogelijke maatregelen zijn (zonder dat deze opsomming beperkend is): het weigeren van de toegang, het weigeren of afsluiten van de levering van gas, elektriciteit, perslucht of water en het (voorlopig of definitief) sluiten van de stand.

Terminologie

EDTC: Wij zullen EDTC gebruiken voor alle onafhankelijke controles die in het kader van een beurs bij Tour & Taxis worden verricht.

EDTC "Externe dienst voor technische controles" (stabiliteit en ophangingen), vroeger "erkend controleorganisme", erkend door de FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie voor keuring van elektrische installaties of andere controles zoals de controle van de brandpreventie, enz.

PBM duidt in het algemeen op alle Persoonlijke beschermingsmiddelen.

1. WETTELIJKE BEPALINGEN

De bepalingen van de volgende wetten zijn (mogelijk) van toepassing.

1. EUROPESE WETGEVING

De Europese richtlijnen zijn van toepassing van zodra ze **zijn omgezet in** Belgisch recht (KB).

2. NATIONALE of FEDERALE WETGEVING

Onder meer:

- het ARAB (Algemeen reglement voor de arbeidsbescherming)
- de Wet van 4 augustus 1996 betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk
- de CODEX (over het welzijn op het werk)
- het AREI (Algemeen reglement op de elektrische installaties)
- de NBN-normen
- ...

3. GEWESTELIJKE WETGEVING

Onder meer:

- VLAREM (Vlaams Milieureglement)
- De voorschriften van het BIM (Brussels Instituut voor Milieubeheer)
- ...

4. PROVINCIALE WETGEVING

Onder meer:

- Rampenplannen
- ...

5. GEMEENTELIJKE WETGEVING

Onder meer:

- Politieverordening
- Instructies van de brandweer
- ...

2. VEILIGHEID

2.1 ALGEMENE BEPALINGEN

Onverminderd de door de overheid gegeven of te geven instructies om de veiligheid te garanderen, moet elke tussenkomende partij (organisatie, exposant, onderaannemer, bezoeker, ...), ongeacht de aard van het evenement, de instructies, bepalingen en aanwijzingen opvolgen die Tour & Taxis geeft of zal geven met het oog op de veiligheid.

Bij de opbouw en afbraak van de stands moeten de aannemers op de site verplicht persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's) voorzien en gebruiken.

Tour & Taxis eist dat op zijn minst volgende PBM's worden gebruikt:

- Dragen van veiligheidsschoenen voor iedereen op de stand;
- Dragen van werkhandschoenen bij het verplaatsen van zware of scherpe voorwerpen;
- Voor werkzaamheden op een hoogte, ophangingen, verlichting, beglazing, ...;
- Veiligheidshelm of veiligheidspet voor iedereen op de stand;
- Veiligheidsbril voor het personeel dat werkt op een hoogte;
- Harnas voor personeel in gondels of op steigers.

De voorgaande opsomming is niet beperkend. Het zijn minimumeisen van Tour & Taxis. Op basis van de risicoanalyse kan de aannemer verplicht worden om aanvullende maatregelen te nemen.

Alle aanwezigen op de site moeten zich houden aan de geldende reglementering (ARAB, Welzijnswet).

2.2 ADVIES VAN DE DBDMH

Zolang het evenement (zie de verschillende mogelijkheden in punt 2.3.1, 2.3.2, 2.3.3 en 2.3.4) de aantallen vermeld in de tabellen in bijlage niet overschrijdt, wordt het advies van de DBDMH niet vereist.

Het gebruik van vuurwerk en/of kaarsen of andere middelen met rookontwikkeling is verboden.

De voorschriften en opmerkingen van de DBDMH in zijn advies A.2005.0348/101/VP/ac van 29/01/2015, moeten integraal worden nageleefd. Hetzelfde geldt voor ieder advies van de DBDMH van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest uitgebracht voor de exploitatie van de sheds in het kader van de activiteiten van rubriek 135.

De exploitant houdt een register bij van alle adviezen van de DBDMH tijdens de geldigheidstermijn van de vergunning.

2.3 MAXIMALE CAPACITEIT VAN DE SHEDS

Dit punt moet in combinatie met het vorige punt worden gelezen.

Voor ieder evenement (feest, avond, concert, spektakel, ...) zoals bedoeld in rubriek 135 van de lijst van ingedeelde inrichtingen:

- waarbij meer dan 6.000 personen tegelijk ter plaatse aanwezig zijn; of
- waarvoor tegelijk meer dan 2 sheds worden ingenomen; of
- dat niet uitdrukkelijk is beschreven in een van de scenario's van het wijzigingsdossier van de milieuvergunning,

moet vooraf een gunstig advies van de DBDMH worden verkregen; zo niet mag dat evenement niet doorgaan.

Hiertoe wordt een veiligheidsdossier betreffende dit specifieke evenement neergelegd bij de dienst "Preventie" van de DBDMH, minstens 6 weken voor de aanvang van het evenement. Het dossier omvat op zijn minst de naar behoren ingevulde, gedateerde en ondertekende gegevensfiche, een beschrijving van het evenement, een situatieplan dat de evacuatiewegen, de risico-installaties en de blusmiddelen weergeeft. Naar gelang het advies van de DBDMH, kan het evenement al dan niet worden georganiseerd.

De organisatie van het evenement moet beantwoorden aan een van de gebruiksscenario's zoals gevalideerd door de DBDMH. Zo niet moet minstens 4 weken voor het evenement een aanvraag tot wijziging van de vergunning (artikel 64 van de Ordonnantie betreffende de milieuvergunningen) worden ingediend bij het BIM. De aanvraag moet de organisatieplannen van het evenement in de shed of sheds, het advies van de DBDMH en de overgemaakte gegevens bevatten.

De DBDMH behoudt zich het recht voor om gerichte controles uit te voeren aan de vooravond of voor de opening van een evenement.

Voor sommige evenementen zal het advies van de Commissie Dringende Medische Hulp moeten worden gevraagd. De ambtenaar "Urgentieplanning" (PlanU) zal op basis van de aanvraag die bij de gemeente wordt ingediend, oordelen of dit advies al dan niet nodig is. Maar ook al wordt het advies niet nodig

geacht, kunnen preventieve medische voorzieningen worden gevraagd.

2.3.1 Concerten/Voorstellingen

Zie bijlage

2.3.2 Conferenties

Zie bijlage

2.3.3 Defilés en voorstellingen met gradinen

Zie bijlage

2.3.4 Diners en recepties

Zie bijlage

2.4 "WERKEN MET DERDEN"

De wet betreffende het welzijn van de werknemers is van toepassing. In casu bestaat een specifieke reglementering voor de aannemers. Ter informatie en rekening houdend met de aard van de activiteiten op de Tour & Taxis-site, onderstreept Tour & Taxis dat:

- de exposant op zijn stand moet worden beschouwd als werkgever. De wetgeving "werkgever/werknemer", "aannemer/onderaannemer", "werk met derden" is van toepassing.
- op onze site altijd de Belgische wet van toepassing is (die kan verschillen van de wetgeving in andere landen), ongeacht de nationaliteit van de ondernemingen of werknemers die er tussenkomen.
- de arbeidsinspectie (federale overheidsdienst werkgelegenheid en arbeid) beschikt over dezelfde middelen als de gerechtelijke politie.

Algemene kenmerken:

De wet van 4 augustus 1996 (Wet betreffende het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk) behandelt het werk met derden.

Er wordt niet alleen rekening gehouden met de onderaannemers met het statuut van werkgever maar ook met onderaannemers die optreden als zelfstandige. De Welzijnswet regelt enerzijds de gegevensuitwisseling, de samenwerking en de coördinatie tussen de verschillende betrokken partijen en voert anderzijds een systeem in waarbij de werkgever die werken laat uitvoeren door ondernemingen van buitenaf, kan toezien op de effectieve toepassing van de wetgeving door die aannemers.

Verplichtingen van de werkgever van de inrichting die werknemers van ondernemingen van buitenaf onthaalt. De werkgever van de inrichting waar werknemers van ondernemingen van buitenaf werkzaamheden komen uitvoeren, is ertoe gehouden:

- de werkgevers van die werknemers de nodige informatie te verstrekken ten behoeve van hun werknemers met betrekking tot de risico's en maatregelen (voor het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk) die in zijn inrichting van toepassing zijn;
- zich te vergewissen dat die werknemers de passende opleiding en instructies inherent aan de bedrijfsactiviteit, hebben ontvangen;
- de werkzaamheden van de ondernemingen van buitenaf te coördineren en de samenwerking tussen die ondernemingen en zijn inrichting bij de uitvoering van de maatregelen voor het welzijn van de werknemers bij de uitvoering van hun werk te verzekeren.

Verplichtingen van de werkgevers van ondernemingen van buitenaf

De werkgevers van ondernemingen van buitenaf zijn gehouden:

- aan de werkgever bij wie hun werknemers werkzaamheden zullen uitvoeren, de nodige informatie te verstrekken over de risico's eigen aan die werkzaamheden.
- hun medewerking te verlenen aan de coördinatie en samenwerking.

Werkzaamheden van ondernemingen van buitenaf:

De werkgever van de inrichting waar werknemers van ondernemingen van buitenaf werkzaamheden komen uitvoeren, moet de ondernemingen weren waarvan hij weet dat de werkgever de wetgeving betreffende het welzijn en de gezondheid van de werknemers niet naleeft.

2.5 VEILIGHEID VAN HET PERSONEEL

Bij de realisatie van een evenement (opbouw, afbraak, enz.), dient men:

- risico's te voorkomen;
- risico's die niet kunnen worden voorkomen, te evalueren;
- risico's te bestrijden bij de bron.

De betrokken werknemers moeten de nodige persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) dragen (veiligheidsschoenen, handschoenen, helm, veiligheidsbril, harnas, enz.) zoals opgelegd door het ARAB en gebruikmaken van de nodige collectieve beschermingsmiddelen. Men moet voorrang geven aan maatregelen voor collectieve bescherming boven maatregelen voor persoonlijke bescherming.

2.6 WERKTUIGEN

De gebruikte werktuigen, ladders, steigers, enz. moeten conform zijn met de wettelijke voorschriften van het ARAB en de CODEX.

Tour & Taxis behoudt zich het recht voor om het gebruik van gebrekkige of twijfelachtige werktuigen te verbieden. Voorbeelden daarvan zijn:

- Wankele ladders of ladders in slechte staat
- Gondels en steigers waarvan de geldigheidstermijn van het keuringsverslag is verstreken
- Beschadigde draagbare machines
- Toestellen waarvan de periodieke controle niet meer geldig is: vorklift, kraan, gondel, ...
- Andere gevaarlijke situaties volgens het ARAB.

2.7 VEILIGHEID VAN DE ARBEIDSMIDDELEN EN INSTALLATIES

De machines en installaties moeten voldoen aan de ter zake geldende reglementering en mogen in geen geval een gevaar inhouden voor het personeel van de stand of voor de bezoekers. Dit houdt voor de exploitant de verplichting in om alle installaties en toestellen in goede staat te onderhouden, wat uiteraard ook geldt voor de inrichtingselementen.

Er worden maatregelen genomen om toegang van het publiek tot de technische installaties te verhinderen.

De machines en installaties mogen alleen door bevoegde personen gebruikt en bediend worden.

De werktuigen en machines moeten altijd onder toezicht staan, zo niet moeten ze uitgeschakeld worden.

2.8 PERSLUCHT

Om het geluidsniveau onder controle te houden, is het gebruik van compressoren binnen de gebouwen verboden, behalve voor de opbouw en afbraak van de stands (uitsluitend draagbare compressoren). Bij gebruik van perslucht moeten de slangen en bevestigingen aangepast zijn aan de druk.

Er moet in de mate van het mogelijke met vaste leidingen worden gewerkt.

Kleurencode van de persluchtleidingen: blauw.

2.9 HYDRAULISCHE SYSTEMEN

De uitrustingen (machines, installaties) die voorzien zijn van hydraulische systemen, moeten met zorg worden behandeld. De nodige veiligheidsmaatregelen worden getroffen om te vermijden dat de tentoongestelde uitrusting een gevaar kan vormen voor het personeel of het publiek.

Wanneer machines met hydraulische vizels tentoongesteld worden in opgeheven stand, moet men de hydraulische beveiligingssystemen met mechanische hulpmiddelen aanvullen om het onverwacht neerdalen van het systeem te beletten.

2.10 INRICHTING VAN DE STAND & ALGEMENE DECORATIE

De maximale standaard bouwhoogte van de scheidingswanden en vaste constructieonderdelen van de stand bedraagt 250 cm.

Afwijkingen kunnen door de medecontractant worden toegestaan in overleg met Tour & Taxis en de veiligheidscoördinator.

In het geval van standbouw met een verdieping, worden voorwaarden opgelegd in verband met de veiligheid en brandpreventie.

De algemene stabiliteit van de stands met een of meer verdiepingen moet door een EDTC worden goedgekeurd.

De controle heeft betrekking op:

- de stabiliteit en het draagvermogen van de constructie;
- de doorvalbeveiliging van de trapleuning (minstens 2 regels per leuning);
- de tussenruimte (openingen) tussen de balustrades;
- de degelijkheid en stijfheid van de balustrades;
- de uitvoering van diverse constructies en de toepassing van bouwmaterialen zoals hout, ijzer, aluminium, kunststof, enz.;
- de overeenstemming van de werken met de plannen en/of berekeningsnota's; dit wordt tijdens de opbouw gecontroleerd;
- de capaciteit van de in- en uitgangen van de verdieping.

Een kopie van het controleverslag van de EDTC wordt vóór de opening van het evenement aan de medecontractant en aan Tour & Taxis (of aan de door Tour & Taxis aangestelde veiligheidscoördinator) overhandigd, terwijl het origineel op de stand ter beschikking blijft voor inzage door de veiligheidsdiensten.

2.11 OPHANGINGEN EN BEVESTIGINGEN

Alle stands en decoratie-elementen moeten zelfdragend zijn, zonder ophanging aan of steun tegen muren, plafonds of andere infrastructuur van Tour & Taxis.

Van deze bepaling kan enkel afgeweken worden op verzoek van de medecontractant en met inachtneming van de volgende procedure:

- Voor elke afwijking richt de medecontractant te gelegener tijd een verzoek aan Tour & Taxis met alle details die een correcte

beoordeling mogelijk maken. Tour & Taxis moet een eventuele weigering niet rechtvaardigen en verhaal tegen een weigering is niet mogelijk.

- Tour & Taxis wijst enerzijds een aannemer aan, belast met alle ophangingswerken (dit wil zeggen dat deze aannemer zorgt voor de verankeringspunten), en anderzijds een EDTC in het kader van het ARAB, belast zowel met de goedkeuring van de plannen en de berekeningsnota's vóór de uitvoering, als met de controle van de eigenlijke uitvoering vóór het begin van het evenement.
- De exposant zorgt zelf of laat zorgen voor de ophangingen aan de verankeringspunten.
- De verslagen van deze EDTC (in 3 exemplaren), vrij van opmerkingen en/of inbreuken, worden vóór de opening van het evenement aan Tour & Taxis overgemaakt.
- De medecontractant onderschrijft een verzekeringspolis "Burgerlijke aansprakelijkheid" die uitdrukkelijk de risico's verbonden aan die ophangingen dekt. Deze polis bevat een clause van afstand van verhaal tegenover Tour & Taxis.
- Het is de organisatoren en exposanten streng verboden om de daken of verlaagde plafonds te betreden. Deze zones zijn voorbehouden voor de aannemers die tussenkomen voor rekening van Tour & Taxis. Iedere inbreuk zal worden bestraft.

2.12 TRIBUNES

De normen NBN 03-004 en ENV 1991-1-1 betreffende borstweringen moeten strikt worden nageleefd.

De weerstand van de tribunes moet minimaal berekend zijn volgens NBN B03-103:

- stoelen, loopbruggen, doorgangen en trappen:
  - 400 kg/m² voor tribunes met vaste stoelen;
  - 500 kg/m² voor tribunes met verplaatsbare stoelen of zonder stoelen. Los van de bovengenoemde gelijkmatig verdeelde belasting, moeten de vloeren en trappen op gelijk welk punt bestand zijn tegen een geconcentreerde belasting van 200 kg op een oppervlakte van 10 x 10 cm.
- De leuning en balustrades: horizontale belasting van 100 kg/strekkende meter. Bovendien moet elk element van de borstwering bestand zijn tegen een horizontale puntbelasting van ten minste 50 kg. Een horizontaal element van de borstwering moet ten minste bestand zijn

tegen een verticale puntbelasting van 100 kg. De tribunes mogen eventueel berekend worden volgens EC1 (Eurocode). Deze norm houdt rekening met een grotere veiligheidsmarge.

Oplopende rijen zitplaatsen (gradinen) zijn enkel toegestaan op speciaal hiervoor voorziene, vaste of uitschuifbare structuren.

De algemene stabiliteit moet door een EDTC worden gekeurd en bevestigd vóór ingebruikname (zie hoger in dit reglement).

De opstelling van de zitplaatsen, in oplopende rijen of op de grond, moet voldoen aan de volgende voorwaarden:

- het aantal zitplaatsen naast elkaar bedraagt maximum 10 wanneer er een enkele gang is, en maximum 20 stoelen wanneer er twee gangen zijn.
- de zitplaatsen bestaan uit individuele stoelen of zijn fysiek gescheiden;
- de vrije ruimte tussen de rijen moet minstens 45 cm bedragen; deze doorgangsbreedte mag tot 40 cm verminderd worden als de stoelen zijn opgesteld in gradinen van minstens 15 cm hoogte.

De trappen zijn aan beide kanten voorzien van een stevige handleuning. De gradinen zijn voorzien van stevige borstweringen langs de volledige omtrek van de verhoogde delen, en ook leuning als er treden zijn.

De gangen, deuren en trappenhuisen van deze doorgangen hebben een voldoende hoogte om een gemakkelijke doorgang te verzekeren; deze hoogte mag niet minder dan 2 meter bedragen.

De controle-installaties moeten stevig worden bevestigd en zodanig worden geplaatst dat ze de doorgangsbreedte van de gangen en uitgangen niet verkleinen.

Alle delen van de inrichting die toegankelijk zijn voor het publiek en alle gangen en evacuatiewegen moeten uitgerust zijn met noodverlichting conform de volgende normatieve voorschriften (of gelijkwaardige norm):

1. NBN C71-100: installatieregels en instructies voor de controle en het onderhoud;
2. NBN C71-598-222: veiligheidsverlichtingstoestellen;
3. NBN L13-005: fotometrische en colorimetrische voorschriften;
4. EN 1838-1999: art. 4 bepaalt de fotometrische voorschriften voor de noodverlichtingssystemen.

2.13 VLOERBELASTING

Op verscheidene plaatsen van de site geldt een maximale vloerbelasting. Het organiserend comité moet zich daar rekenschap van geven voor het zijn dossier bij de veiligheidscoördinator indient. De maximale belasting bedraagt 1T per m². De maximale belasting mag niet overschreden worden zonder schriftelijk akkoord van Tour & Taxis. Als er een groot risico bestaat dat de maximale belasting zal worden overschreden, kan Tour & Taxis bijkomende garanties eisen.

2.14 VERKEER OP DE SITE

Het parkeren van voertuigen moet verboden en verhinderd worden overal rond de shed-gebouwen waar voertuigen niet toegelaten zijn door een milieuvergunning, dit teneinde:

- te zorgen dat brandweerwagens te allen tijde toegang hebben tot de gebouwen;
- de manoeuvres van de leveranciersvrachtwagens op de site niet te hinderen; en
- de nooduitgangen niet te belemmeren bij evenementen.

Er worden verkeersborden geplaatst die een verbod opleggen en/of fysieke obstakels die die het materieel onmogelijk maken om te parkeren.

Tijdens de evenementen moet een geactualiseerd plan van het openbaar vervoer en de diensturen van trams, bussen, treinen met een halte dichtbij de site duidelijk zichtbaar uitgehangen worden op verschillende plaatsen van de sheds. Bovendien moet alle reclame voor de evenementen, met name op het internet, informatie bevatten over het openbaar vervoer en bezoekers aanmoedigen om er gebruik van te maken.

Op de site geldt een snelheidsbeperking van 30 km/u. Op sommige plaatsen, die duidelijk zijn aangegeven, is de snelheid zelfs beperkt tot 20 km/u.

Inbreuken op die snelheidsbeperking zullen als een zware overtreding worden beschouwd. De bestuurder van het voertuig wordt dan van de site verwijderd, zijn toegangsbewijs (of vergunning om de site te betreden) wordt ingetrokken en de toegang tot de site van Tour & Taxis zal hem worden onzegd.

De enige uitzondering geldt voor de voertuigen van de (interne en externe) interventiediensten wanneer hun opdracht het vereist. Ze zijn in dat geval verplicht om hun zwaailicht en sirene te gebruiken.

2.15 OPENEN EN SLUITEN VAN DEUREN, TOEGANGEN EN DOORGANGEN

Het vergrendelen en ontgrendelen van de deuren en poorten op de site is de exclusieve verantwoordelijkheid van het personeel van Tour & Taxis en zijn gemachtigde veiligheidsdienst.

Alle toegangen, nooduitgangen en doorgangen moeten altijd vrij blijven voor evacuatie en op ieder ogenblik toegankelijk zijn voor voertuigen van de hulpdiensten. De slagbomen mogen niet gehinderd worden door welk sluitsysteem ook. De doorgangen moeten vrij zijn van afval en opgestapelde voorwerpen. Zo nodig zullen de veiligheidscoördinator, Tour & Taxis en zijn veiligheidsdienst de nodige maatregelen nemen om de veiligheid te garanderen op kosten en risico van de exposant of het organiserend comité.

In dit verband wordt bovendien opgemerkt dat de kelderverdieping die enkel dient als toegang tot het sanitair, niet gebruikt mag worden als verzamelplaats. Toezichthoudend personeel regelt het opwaarts-neerwaarts verkeer en vermijdt samenscholing op het benedenniveau.

Bovendien worden maatregelen genomen om te verhinderen dat het publiek toegang krijgt tot leegstaande gebouwen en aangrenzende werven.

2.16 WERKEN OP HOOGTE

Alle werken op hoogte (in de stands) moeten gebeuren met aangepast materiaal. Opelet! Ladders en trapjes zijn toegangsmiddelen om een werkplek te bereiken en mogen niet zelf als werkplek worden gebruikt.

Enkel voorzieningen met een platform en leuning zijn geschikt om te werken op een hoogte. De standbouwer zorgt zelf voor dit type materieel.

Voor deze werken is het gebruik van alle beschermingsmiddelen, zoals harnas en vanglijn, verplicht.

Het is verboden de verlaagde plafonds en daken te betreden behoudens voorafgaand schriftelijk akkoord van Tour & Taxis.

3. LEEFMILIEU

3.1 IONISERENDE STRALINGEN

Voor de tentoonstelling van toestellen met ioniserende straling of met radioactieve bronnen dient men tijdig (minimaal 3 maanden op voorhand) contact op te nemen met Tour & Taxis, om vooraf in overleg met het FANC en de brandweer te bepalen onder welke voorwaarden de tentoonstelling mag plaatsvinden.

3.2 LASERS

Bij de toepassing van laserlicht, mag de energie van de lichtbundel niet meer dan 2,5 mW/m² bedragen. Bij een groter vermogen moet de lichtbundel volledig ingekapseld zijn.

Klasse 1 en klasse 2 lasers zijn toegelaten. De exposant informeert de veiligheidscoördinator over het gebruikte lasertype (technische fiche). In het geval van een gaslaser moet het type gas worden vermeld.

Het gebruik van lasers van klasse 3 en hoger is strikt verboden zonder bijkomende veiligheidsmaatregelen en vereist het akkoord van Tour & Taxis of zijn veiligheidscoördinator.

3.3 GELUID

In de voorwaarden van terbeschikkingstelling van zalen voor de organisatie van evenementen (huurcontract), preciseert de exploitant:

- dat de geluidsniveaus in de buurt niet hoger mogen liggen dan de waarden bepaald in artikel 4 van het Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 21 november 2002 betreffende de strijd tegen het buurtlawaaï;
- dat dit betekent dat het maximale momentane geluidsniveau (gemeten in Laeq, 1s) binnen de sheds in de periodes B en C, op geen enkel ogenblik hoger mag zijn dan 86 dB(A);
- dat het materiaal om het geluidsniveau te respecteren en onder controle te houden gebruikt moet worden in alle omstandigheden, voor elke exploitatie van de sheds van maandag tot vrijdag tussen 19 en 7 uur en op ieder ogenblik tijdens het weekend.

De exploitant laat door een specialist in akoestiek (erkend in een van de drie gewesten in België) een vast registreerapparaat van het geluidsniveau plaatsen. De specialist akoestiek bepaalt het aantal en de positie van de microfoons om de maximumniveaus voor alle gebruiksscenario's te kunnen registreren. De

installatie bevat minstens een micro per shed. De installatie heeft ook een display van het geluidsniveau dat zichtbaar is voor de geluidsverantwoordelijke.

Het publiek mag geen toegang hebben tot de geluidsinstallaties. De installatie zal worden geïjkt, afgesteld en regelmatig onderhouden door een specialist in akoestiek (die erkend is in een van de drie gewesten in België). De parameters mogen maar ingesteld kunnen worden na het invoeren van een code die alleen gekend is door de installateur en de specialist akoestiek belast met de regeling.

Het registreerapparaat moet werken bij ieder evenement tijdens de hierboven bepaalde periode en het display moet te allen tijde zichtbaar zijn voor de geluidsverantwoordelijke zodat hij het geluidsniveau kan aanpassen.

Het registreerapparaat moet de geregistreerde meetwaarden van ten minste de laatste 30 dagen kunnen bewaren. De gegevens kunnen in een courant digitaal formaat gedownload worden en vermelden het beginuur van elke meetperiode en het aan elke meetperiode gekoppelde geluidsniveau.

Bij elk van de 2 hoofdingangen van de site plaatst de exploitant op een zichtbare en toegankelijke plaats voor het publiek - met inbegrip van de omwonenden - informatieborden die minstens het volgende vermelden:

- de programmatie van de evenementen; en
- aanbevelingen voor het publiek voor een correct gedrag om de omwonenden niet te storen.

3.4 SCHADELIJKE DAMPEN

Wanneer in het kader van een evenement chemische producten (zoals solventen, ...) worden gebruikt, moet de medecontractant op zijn minst voorzien in efficiënte ventilatie om de hinder tot een minimum te beperken. Dit gebeurt in samenwerking met de technische diensten van Tour & Taxis.

Ieder gebruik van chemische producten tijdens een evenement moet worden gemeld.

De medecontractant richt vragen in dit verband aan Tour & Taxis.

3.5 AFVAL

In toepassing van de plaatselijke regelgeving is elke tussenkomende partij verantwoordelijk voor de verwijdering van haar afval, via het ophaalcentrum van Tour & Taxis. Ze moet zich voor de verwijdering,

sortering en verzameling van het afval richten tot het schoonmaakbedrijf.

Het tijdens de beurs voortgebrachte afval, zowel vast afval zoals papier, karton, plastic of andere, als vloeibaar afval moet elke dag uit de stands en hun omgeving verwijderd worden.

Vloeibaar afval of andere vloeibare producten mogen in geen geval in de riolering (of toiletten) worden geloosd.

Het afval wordt opgeslagen en verzameld op de leverkades naast de opslagplaatsen. Het wordt ook beschermd tegen brand.

Indien een tussenkomen partij deze regels niet naleeft, heeft Tour & Taxis het recht om het afval te laten verwijderen. Hiervoor wordt een beroep gedaan op een door Tour & Taxis aangeduide dienstverlener, op kosten en risico van de exposant.

Gevaarlijke afvalstoffen (verf, solventen, ...) mogen niet samen met het normale afval verwijderd worden en moeten op de daartoe voorziene plaatsen verzameld worden (raadpleeg het schoonmaakbedrijf voor meer informatie).

3.6 VOERTUIGENVERKEER

Het laden en lossen van de goederen gebeurt exclusief ter hoogte van de hiertoe voorziene leverkade naast de opslagplaatsen (zuidwestkant van het shed-

gebouw). Op de site moeten bewegwijzeringsborden worden geplaatst om de vrachtwagens voor leveringen naar die kades te leiden. Alle laad- en losverrichtingen van goederen op de openbare weg zijn verboden.

4. ELEKTRICITEIT

VOORSCHRIFTEN BETREFFENDE DE VEILIGHEID VAN DE ELEKTRISCHE APPARATUUR

Er wordt een onderscheid gemaakt tussen commerciële en industriële aansluitingen.

Het onderstaande reglement is van toepassing op alle aansluitingen van het commerciële type. Voor industriële aansluitingen bestaat een specifiek reglement dat verkrijgbaar is via Tour & Taxis.

4.1 INLEIDING

Deze voorschriften werden opgesteld met het doel:

- een richtlijn voor de exposant en zijn elektriciteitsinstallateur te vormen;
- de elektrische veiligheid en kwaliteit op de stands te waarborgen;
- de risico's van elektrocutie en brand te voorkomen.

Ze vervangen in geen geval de reglementaire voorschriften voor elektrische installaties.

Terminologie

1. **Elektrische kast** verwijst steeds naar de vaste infrastructuur van de sheds, van waaruit stroom ter beschikking wordt gesteld via kabels die door Tour & Taxis worden aangelegd tot de stands.

2. **Verdeelborden** daarentegen, zijn tijdelijke "kasten"

die door Tour & Taxis of door de exposant op de site worden geplaatst.

4.2 ALGEMENE BEPALINGEN

Voor de kunstmatige verlichting en voor de lichtdecoratie mag alleen elektriciteit worden gebruikt.

De elektrische installaties, al zijn ze tijdelijk, moeten vóór hun ingebruikname worden gekeurd door een EDTC, volgens de voorschriften van het AREI (Algemeen reglement op de elektrische installaties), wat betreft:

1. de risico's van rechtstreekse aanraking (art. 30 tot 40, 48 en 49)
2. de risico's van onrechtstreekse aanraking (art. 68 en 95)
3. de risico's van brand te wijten aan elektrisch materieel (art. 104).

Alle mogelijke opmerkingen moeten voor het begin van het evenement worden opgeheven. Het keuringsattest van de elektrische installaties wordt door de exploitant bewaard en ter beschikking gehouden van het BIM en de gemeente in geval van controle.

De elektrische installatie wordt uitgevoerd volgens de regels van goed vakmanschap (art. 5) door gekwalificeerde en bekwame elektriciens (zie NBN EN 50110 1998).

Het maken van een aansluiting, het plaatsen van een verdeelbord en het leveren van elektrische stroom aan de stands, gebeurt exclusief door personeel van Tour & Taxis of uitvoerders die door Tour & Taxis zijn gemachtigd.

De elektriciteitskasten van de sheds moeten altijd bereikbaar blijven. Voor elke elektrische kast moet een vrije ruimte van minimum 1,20 meter (diepte) worden gelaten, zonder obstakels, zodat alle interventies snel en veilig uitgevoerd kunnen worden. Het plaatsen van een scherm, een gordijn of een (dubbele) deur voor de kast is wel toegelaten. Let op, de vrije breedte (dagopening) moet aan beide zijden 10 cm groter zijn dan de achterliggende kast.

Voorbeeld: als de kast 1 m breed en 2 m hoog is, moet de open ruimte van de deur of het scherm minimum 1,2 m breed op 2,10 m hoog zijn.

4.3 VERDEELBORD VAN DE EXPOSANT

4.3.1 Het verdeelbord

Het omhulsel is bij voorkeur vervaardigd uit een isolerend materiaal. Als het van metaal is, wordt het met een PE-geleider met de aarde verbonden (ten laste van de plaatser van het verdeelbord).

Het verdeelbord moet altijd bereikbaar zijn en mag niet rechtstreeks op de grond staan. Het bevindt zich bij voorkeur op 1,50 m hoogte (op poten of een steun). In het bijzonder mag het verdeelbord niet geplaatst worden in een ruimte die op slot wordt gedaan.

De beschermingsgraad van het geheel moet minstens gelijk zijn aan IP 4X.

De ongebruikte kabelingangen van het verdeelbord moeten afgedicht zijn.

4.3.2 De voedingskabel en de algemene vermogensschakelaar

De aansluiting door Tour & Taxis van elektrische kast naar de stand gebeurt door middel van een soepele kabel met een minimumdoorsnede van 5 x 6 mm².

Aan het begin van de installatie van de stand wordt een automatische differentieel-schakelaar geplaatst, type A, max. 30 mA of gevoeliger. Deze heeft een uitschakelvermogen dat minstens gelijk is aan het ter beschikking gestelde nominaal vermogen en een aangepaste stroomsterkte.

4.3.3 Beveiliging van de stroombanen

Elke stroombaan die van het verdeelbord vertrekt, moet beveiligd worden met smeltzekeringen of automaten, rekening houdend met de volgende criteria:

A) ZEKERINGEN EN KALIBREERELEMENTEN

Te beschermen sectie In Genormaliseerde kleur

- 1,5 mm² 10 A Oranje
- 2,5 mm² 16 A Grijs
- 4 mm² 20 A Blauw
- 6 mm² 32 A Bruin
- 10 mm² 50 A Groen

B) AUTOMATISCHE STROOMONDERBREKERS

Te beschermen sectie In Genormaliseerde kleur

- 1,5 mm² 16 A Oranje
- 2,5 mm² 20 A Grijs
- 4 mm² 25 A Blauw
- 6 mm² 40 A Bruin
- 10 mm² 63 A Groen

Het is verboden een eenpolige beveiliging op de nulgeleider te plaatsen, op een driefasige stroombaan met verdeelde nulgeleider of als hoofdbeveiliging in het verdeelbord.

De stroomkringen II (F + N) moeten beveiligd worden op beide geleiders, zelfs als de 2de de nulgeleider is. De voorwaarden van art.128 van het AREI mogen toegepast worden, op voorwaarde dat een persoon met kwalificatie BA4 of BA5 aanwezig is.

Het gebruik van eenpolige schakelaars in de stroombanen voor verlichtingstoestellen is toegelaten, voor zover In geen 16 A overschrijdt. Deze schakelaar moet de fasegeleider onderbreken.

Eenpolige schakelaars zijn niet toegelaten voor het bedienen van stopcontacten.

4.3.4 De aardstrip

Het verdeelbord moet uitgerust zijn met een aardstrip, waarop alle PE-geleiders van de aansluitkabel, van de vertrekabels en alle mogelijke equipotentiaalverbindingen worden aangesloten

4.4 KEUZE VAN ELEKTRISCHE LEIDINGEN

De artikelen 198, 199 en 209 van het AREI zijn van toepassing.

De beschermingsgeleider (aardingsgeleider) moet geel/groen zijn. Het gebruik van deze kleur en combinaties met deze kleuren zijn uitgesloten voor actieve geleiders.

Blauw is voorbehouden voor de nulgeleider in de stroombanen die een dergelijke geleider bezitten.

Het gebruik van XVB-kabels kan toegelaten worden, op voorwaarde dat ze over de volledige lengte vast bevestigd worden.

Het gebruik van VGVB, VVB en XFVB-kabels in niet-vaste montages is verboden.

De kabels moeten bevestigd worden met aangepaste kabelklemmen.

Het gebruik van niet-genormaliseerde kabels zoals VTLmb (naast elkaar) is verboden

Voor de aansluiting van de stands gebruikt Tour & Taxis uitsluitend VTMB (HO5VV-F) of CTMB (HO7-R-NF) kabels (dubbel geïsoleerde soepele kabels met dienstspanning van min. 500 V of gelijkwaardig).

Minimaal vereiste diameter voor de elektrische leidingen op de stand:

- 1,5 mm² voor de verlichtingstoestellen
- 2,5 mm² voor de stopcontacten

De leidingen moeten, afhankelijk van hun plaatsing, naar behoren beschermd worden tegen mechanische beschadiging (bv. bescherming van op vloer geplaatste kabels door middel van plinten).

Alle metalen omhulsels van toestellen van klasse 1 (niet dubbel geïsoleerd) moeten geaard worden.

De aardings- en beschermingsgeleiders moeten integraal deel uitmaken van de voedingskabels.

4.5 ELEKTRISCHE TOESTELLEN

4.5.1 Stopcontacten

Het gebruik van dominostekkers is verboden (er moeten meervoudige contactdozen worden gebruikt).

De contactdozen moeten conform zijn met NBN C61-112, met aardpen en kinderbeveiliging.

Opbouwschakelaars en -contactdozen moeten voorzien zijn van monteerplaatjes.

4.5.2 Aansluiting van de elektriciteitskabels

Het gebruik van onbeschermd kroonsteentjes is verboden. Kroonsteentjes mogen uitsluitend worden gebruikt in de aftakdozen of voor verlichtingstoestellen op voorwaarde dat de klem volledig afgeschermd wordt door een daartoe voorzien element van het verlichtingstoestel.

De afdichting van aftak- en verdeeldozen (kabelingang) moet gebeuren met afsluitdoppen of aangepaste wartel invoeren.

4.5.3 Verlichtingstoestellen op laagspanning

Bij halogeenspots en laagspanningsspots mag geen enkel brandbaar materiaal zich op minder dan 50 cm van de lichtbundel bevinden (tenzij anders vermeld op de spot).

Bij gebruik van spotrails:

- is het verboden om de rails op minder dan 2,20 m boven de vloer te plaatsen.
- moet in de verkeerszones een vrije hoogte van minstens 215 cm worden voorzien.
- moeten aan de uiteinden afdichtingskapjes worden aangebracht.

De spots onder zeer lage spanning mogen niet in of op brandbare materialen worden geplaatst.

Het gebruik van autotransformatoren (spaartrafo's) als voeding met zeer lage spanning is verboden. Een veiligheidstransformator is verplicht.

De gebruikte transformatoren moeten beantwoorden aan de NBN- of geharmoniseerde normen (NBN CN 60-742 of NBN CN 61/558).

De transformator wordt primair en secundair beveiligd tegen overstroom. De secundaire beveiliging is niet noodzakelijk bij een kortsluitvaste transformator.

Het is niet toegelaten de trafo's te monteren op een brandbare ondergrond of in een brandbare omgeving (met uitzondering van aangepaste types).

4.5.4 Neonverlichting (ontladinglampen op hoogspanning)

De transformatoren moeten conform zijn met de norm NBN C 71-050 en/of het opschrift BNL dragen. Autotransformatoren zijn verboden. Voor de convectors: NBN 61347-2-10.

Het pictogram "levensgevaar" moet op de trafo en het verlichtingsmotief aangebracht zijn (driehoek met bliksem).

De transformator moet gevoed worden door een afzonderlijke kring en bediend met een tweepolige schakelaar met de vermelding "NEON".

De lampen en trafo's moeten gemonteerd zijn op onbrandbare dragers.

De elektroden moeten overkapt zijn.

Het gebruik van de aardingsgeleider of het metalen geraamte als geleider is uitdrukkelijk verboden.

4.5.5 Verlichtingstoestellen op zeer lage spanning met blanke geleiders

Het gebruik van verlichtingstoestellen op zeer lage spanning met blanke voedingsgeleiders of blanke onder spanning staande delen kan worden toegelaten onder de volgende voorwaarden:

- Deze verlichtingswijze mag slechts aangewend worden in een moeilijk brandbare omgeving, op een hoogte van min. 2,5 m boven het vloeroppervlak.
- Alle brandbare materialen binnen een straal van minimum 0,5 m rond de geleiders en de verlichtingstoestellen moeten verwijderd worden.
- De gebruikte voedingstrafo moet een veiligheidstransformator zijn conform de NBN- of geharmoniseerde normen.
- De transformator is primair en secundair beveiligd tegen overstroom.
- De secundaire spanning van de trafo dient beperkt te worden tot respectievelijk 25V en 12V voor situatie BB1 en BB2 (BB1 droge huid, BB2 vochtige huid).
- De verbinding van de halogeenlamphouders met blanke voedingsgeleiders moet gebeuren d.m.v. een persvijs of een gelijkaardige verbinding. Glijcontacten of verbindingen met krokodillenklemmen zijn niet toegelaten (wegens risico op vonkvorming).
- De blanke geleiders (kabels) moeten geschikt zijn voor het geleiden van de elektrische stroom.
- Het gebruik van kabels met textielomhulsel is verboden.
- De doorsnede van de voedingsgeleiders moet zodanig zijn dat de voorziene maximale stroom bij normaal bedrijf geen gevaarlijke temperatuurverhoging in die geleiders kan veroorzaken.

4.5.6 Diverse elektrische toestellen, machines en andere

Met uitzondering van de apparaten gevoed op zeer lage spanning, moet de beschermingsgraad van het elektrisch materiaal minstens IP2X bedragen. Bovendien moeten elektrische toestellen en machines die makkelijk toegankelijk zijn voor het publiek en niet onder toezicht staan van de standverantwoordelijke, een minimale beschermingsgraad IP4X hebben (namelijk: onmogelijkheid om een blank onder spanning

staand deel aan te raken). Voor de buiteninstallaties, zie het volgende punt.

4.5.7 Buiteninstallaties

Het buiten opgestelde elektrisch materieel heeft een beschermingsgraad van minstens IP54.

Voor tijdelijke decoratieve buitenverlichting mogen gewone lamphouders worden gebruikt, voor zover ze buiten handbereik worden geplaatst.

De installatie wordt beschermd door een differentieelschakelaar van max. 30 mA.

4.6 DIVERSE BEPALINGEN

4.6.1 Verdeelborden in de stands

Het is ten strengste verboden de verdeelborden te openen of te wijzigen nadat ze door de EDTC zijn goedgekeurd.

4.6.2 Onder spanning brengen

Het onder spanning brengen mag enkel gebeuren door gemachtigd personeel van Tour & Taxis.

4.6.3 Controlebezoek voor het onder spanning brengen

Elk stand zal door een EDTC, aangeduid door Tour & Taxis, worden gecontroleerd. De standhouder of zijn afgevaardigde zorgt, in zijn eigen belang, dat hij bij het controlebezoek van de EDTC op de stand aanwezig is, om alle delen van de installatie aan te wijzen en persoonlijk in kennis te worden gesteld van eventuele opmerkingen.

In geval van opmerkingen, wordt een nota achtergelaten met opgave van alle vastgestelde inbreuken. Er moet verplicht worden verholpen aan de opmerkingen en inbreuken. Daarna wordt de stand door de onafhankelijke EDTC, in overleg met Tour & Taxis, aan een nieuwe keuring onderworpen. Dit extra controlebezoek zal door Tour & Taxis aan de exposant worden gefactureerd.

Het onder spanning brengen zal maar plaatsvinden na overhandiging van een verslag zonder opmerkingen.

4.6.4 Spanning afschakelen

De gebruiker verbindt zich uitdrukkelijk om elke avond de lichten in zijn stand te doven en de elektrische toestellen uit te schakelen. Alleen koelkasten, computers en dergelijke mogen ingeschakeld blijven voor zover dit noodzakelijk is.

4.6.5 Kwaliteit van het voedingsnet

De gebruiker zorgt zelf voor de installatie van spanningsstabilisators, no-breakapparatuur en overspanningsbeveiligingen voor alle toepassingen

die een zuiver elektriciteitsnet vereisen, zoals computerapparatuur. Tour & Taxis kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele stroomonderbrekingen op het interne of het openbare net.

Het gebruik van een stroomaggregaat of waterstofgenerator is verboden.

5. GAS EN WATER

5.1 ALGEMENE BEPALINGEN

5.1.1 Controle

De gasinstallaties worden, vóór indienststelling, gekeurd door een EDTC.

De standhouder of zijn afgevaardigde zorgt, in zijn eigen belang, dat hij bij het controlebezoek van de EDTC op de stand aanwezig is, om alle delen van de installatie aan te wijzen en persoonlijk in kennis te worden gesteld van eventuele opmerkingen.

Voorlopig inspectieverslag.

Bij eventuele opmerkingen wordt ter plaatse een nota gelaten met opgave van alle vastgestelde inbreuken. Er moet verplicht worden verholpen aan de opmerkingen en inbreuken.

Daarna wordt de stand door de EDTC in overleg met Tour & Taxis, aan een nieuwe keuring onderworpen. Dit extra controlebezoek zal door Tour & Taxis aan de exposant worden gefactureerd. Installaties die niet aan de voorschriften voldoen, moeten afgekoppeld worden.

5.1.2 Belangrijke opmerking

Indien de tentoonstellingshal is uitgerust met aardgas (alle sheds behalve 2 & 10), is het gebruik van aardgasflessen (butaan, propaan ...) strikt verboden.

5.2 AARDGAS

Alle toestellen die werken op aardgas en die in werkende toestand worden tentoongesteld, worden aangesloten op de hoofdleiding van Tour & Taxis.

De aansluiting moet bij Tour & Taxis worden aangevraagd. (jean.vandamme@tour-taxis.com)

Opbouw van een installatie (door de exposant):

- Aan het begin van de installatie: een hoofdstopkraan (AGB/BGV goedgekeurd) die altijd bereikbaar is, gevolgd door een T-stuk;
- Leiding van staal, koper of een metalen slang specifiek voor gas;
- De leidingen worden stevig bevestigd en zijn over de volledige lengte zichtbaar;
- Elk toestel is voorzien van een algemene stopkraan (AGB/BGV goedgekeurd) die altijd bereikbaar is.
- De toestellen moeten uitgeschakeld worden en de afsluitkranen (bij toestel en meter) afgesloten worden bij de sluiting van de tentoonstelling en telkens als de stand zonder toezicht wordt gelaten.

De toestellen worden in een open ruimte geplaatst. Indien dit niet mogelijk is, moet er een boven- en onderverluchting van min. 150 cm² rond elk toestel voorzien zijn.

Leidingen en koppelingen

- Koper:
  - kneffittingen voor aardgas (met verlengde kraag - metaal op metaal);
  - hardsoldeer (smeltpunt > 450°)
- Staal:
  - schroefdraad, dichtingsmateriaal: acrylvezel met pasta, teflon.
  - Natuurlijke vezels (hennep,...) **VERBODEN**.
  - Lassen
- Metalen slang
  - Koppelstuk (afdichting: zie staal)
- Soepele leidingen:
  - **VERBODEN**

Afvoer van verbrandingsgassen: zie § 6.15 schoorstenen

Aansluiting van het toestel (uiteinde van de leiding):

- Vaste leidingen of
- Soepele gasleidingen (erkend door KVBG), met klembeugels bevestigd op koppelstukken.

Maximale lengte: 2 meter

De productiedatum van de soepele leiding mag niet ouder dan 23 maanden zijn.

Toestellen op aardgas:

- Dragen altijd het CE-merk (Europese richtlijn inzake gastoeestellen: 90/369/EEG);
- Prototypes zonder CE-merk mogen niet bij Tour & Taxis worden gebruikt.

5.3 GEBRUIK VAN GASFLESSEN

Het gebruik van gasflessen moet tot het strikte minimum beperkt blijven. Men moet zoveel mogelijk gebruik maken van alternatieve oplossingen. Onder "gasflessen" verstaat men alle soorten gas in de vorm van een fles onder druk. Het betreft onder meer (niet beperkende opsomming): perslucht, butaan, propaan, acetyleen, nitrogeen, CO₂, ...

Aangezien de gasflessen, ongeacht of ze brandbare of onbrandbare gassen bevatten, bij verhitting of impact kunnen ontploffen of weggeslingerd worden, moeten **ALLE** gasflessen (dus ook deze van tapinstallaties!) op het secretariaat aangegeven worden met duidelijke vermelding van het type gas.

De medecontractant van het evenement duidt alle aangegeven flessen aan op een algemeen plan van de gebruikte shed(s). Dit plan wordt uiterlijk bij de opening van het evenement overhandigd aan de veiligheidscoördinator. Het plan moet zich in het crisiscentrum bevinden.

Alle gasflessen (zowel binnen als buiten) moeten op het indelingsplan aangeduid worden en dit plan moet bij een evacuatie in het crisiscentrum aanwezig zijn. Dit plan is bestemd om aan de brandweer en de andere hulpdiensten alle nuttige informatie over de betrokken risico's te verstrekken. Elke plaats (binnen of buiten) waar een gasfles opgesteld staat, moet door middel van een duidelijk zichtbare markering (bijvoorbeeld naast het standnummer) gesignaleerd worden. Dit gebeurt door productie van de MSDS-fiche (veiligheidsfiche van het gas).

Zie ook § 6.15 schoorstenen

5.3.1. Gasflessen met brandbaar gas (en katalysatoren / brandversnellende gassen)

Deze gasflessen worden onder geen enkel voorwendsel in een gebouw toegelaten.

Onder bepaalde voorwaarden en in beperkte hoeveelheden, wordt plaatsing buiten aanvaard na akkoord van de medecontractant, Tour & Taxis en de veiligheidscoördinator.

De exposant moet zijn gasflessen melden bij het secretariaat van de medecontractant, met duidelijke opgave van de precieze locatie van de opslagplaats en de aard van het opgeslagen gas;

Alle gasflessen of reservoirs met vloeibaar gas moeten zich buiten de gebouwen bevinden, in omheinde ruimten die niet toegankelijk zijn voor het publiek, die beschut zijn tegen slecht weer en zonnestralen en behoorlijk geventileerd.

In de omheinde ruimten buiten de gebouwen worden de gasflessen verticaal opgeslagen, met een tussenafstand van minstens 25 cm. Ze worden met gemakkelijk te openen beugels of kettingen aan een stabiel element of muur vastgemaakt zodat men ze onmogelijk kan omstoten. Het handwiel (of de sleutel) moet op de spindel van de afsluiter van de gasfles aanwezig zijn.

Het gastoestel wordt op de gasfles aangesloten door middel van een vaste leiding van maximum 10 m lengte, met metalen koppelingen en uitgerust met een steeds bereikbare afsluitkraan dichtbij het toestel. De leidingen worden stevig bevestigd en moeten altijd over de volledige lengte zichtbaar zijn. Deze leidingen mogen zich nooit in vloerkokers bevinden.

Flexibele leidingen met mechanische versterking en voorzien van stevige bevestigingsklemmen aan elk uiteinde, mogen gebruikt worden over een lengte van maximum 2 meter.

Wanneer de tentoonstelling gesloten is of telkens wanneer de stand zonder toezicht wordt gelaten, moet de afsluiter van de gasflessen worden dichtgedraaid.

Zie ook § 6.15 schoorstenen

5.3.2 Gasflessen met niet-brandbaar gas

De exposant moet zijn gasflessen melden bij het secretariaat van de medecontractant, met duidelijke

opgave van de precieze locatie van de opslagplaats en de aard van het opgeslagen gas.

Deze gasflessen mogen in de gebouwen worden geplaatst maar de exposant zal ze in de mate van het mogelijke buiten de sheds proberen op te slaan.

De gasflessen worden met een ketting aan een stabiele steun vastgemaakt.

Bij brand moeten de gasflessen onmiddellijk uit de stands verwijderd worden en buiten de gebouwen worden gebracht.

Als de gasflessen niet uit de stands zijn weggehaald, moet het crisiscentrum worden verwittigd.

Er mag op de stand maar een fles (per gas) aanwezig zijn. De reserveflessen moeten buiten de gebouwen bewaard worden.

5. 4. WATERVERBRUIK

Er wordt uitsluitend water verdeeld door de Brusselse Intercommunale voor Waterdistributie (BIWD) gebruikt.

De werken voor de watertoevoer en afvoer worden verricht door Tour & Taxis op kosten van de exposant, op basis van het geldende tarief. De aanvragen moeten worden ingediend bij de dienst Aansluitingen (connections@bruexpo.be)

Het water van de brandlansen en brandkranen mag niet worden gebruikt.

De exposant met installaties die water in gesloten kring gebruikt (volledige of gedeeltelijke recuperatie van het water dat de installatie voedt door middel van een pomp of ander systeem), of installaties met stilstaand water **MET** de mogelijkheid dat het water wordt verneveld, moet thermometers plaatsen om het publiek en de controle instantie te tonen dat het gebruikte water te koud is om een gezondheidsrisico te vormen.

Het gebruikte water mag nooit warmer dan 20°C zijn. Het water moet minstens eenmaal per dag verversd worden, of de exposant moet het chloreren met een waarde bij het begin van de dag van 3 tot 5 mg/l (ppm) vrij chloor, door toevoeging van een hypochlorietoplossing. Hij controleert elk toestel driemaal per dag. Het chloorgehalte mag nooit lager zijn dan 2 mg vrij chloor per liter water.

Voordat de installaties bij het begin van de beurs in werking worden gesteld, gaat de exposant over tot volledige ontsmetting van alle delen ervan.

Het gebruik van sierfontein die water in de vorm van nevel verspreiden is verboden.

De exposant moet door middel van regelmatige controles, nagaan dat de watertemperatuur in elk demonstratietoestel/installatie in gesloten kring geen 20°C overschrijdt, dat het water dagelijks wordt verversd of dat de verrichte controles aantonen dat het chloorgehalte voldoet aan de opgelegde normen, met name minimum 2 mg vrij chloor per liter water.

Deze gegevens moeten voor elk demonstratietoestel in een logboek worden opgetekend, met vermelding van de dag en uur van de controle en het tijdstip waarop het water wordt ververst. De medecontractant moet een specifiek reglement bij zijn algemeen reglement voegen. In de loop van de beurs laat hij het water op kosten van de exposant door een onafhankelijk laboratorium controleren, waarbij ook wordt nagegaan of het logboek correct is bijgehouden.

6. BRAND

6.1 INLEIDING

Doel van dit overzicht is om informatie te verstrekken betreffende de voorschriften die van toepassing zijn op het ontwerp, de bouw, de inrichting en het gebruik van de stands in het kader van tentoonstellingen en evenementen. Dit overzicht bevat de algemene voorschriften betreffende de brandbeveiliging. In bepaalde gemeenten en/of gewesten kunnen aanvullende, striktere regels bestaan.

Hoewel de voorschriften van het ARAB (Algemeen reglement voor de arbeidsbescherming), van het onderhavige reglement en de bijzondere voorschriften van de lokale brandweer, ingevolge het ontwerp of de specifieke bestemming van de stands of de vakbeurs van toepassing blijven, moeten de opbouw en binneninrichting ervan beantwoorden aan de norm NBN S21-203 "Brandpreventie in gebouwen - Brandreactie van materialen - Hoge gebouwen en middelhoge gebouwen".

Tour & Taxis moet alle wettelijke voorzieningen treffen in zijn gebouwen in verband met de uitrusting op gebied van brandveiligheid. De medecontractant zorgt voor toepassing van de brandveiligheidsvoorschriften voor het begin van het evenement, bijvoorbeeld het testen van de actieve preventiesystemen (deblokkeren van nooduitgangen, waarschuwings/alarmsysteem, veiligheidsverlichting). Iedere werkingsstoring wordt voor het begin van het evenement opgelost.

De plaats van de stands moet uiterlijk 6 weken voor het evenement, ter goedkeuring aan de EDTC worden voorgelegd. Om de studie van de plannen te vergemakkelijken, moet het aan elke stand toegekend nummer op de ter goedkeuring voorgelegde plannen vermeld staan, en ook duidelijk zichtbaar zijn aangebracht op de stand zelf.

Deze plannen geven de plaats weer van:

- de brandkranen;
- de draagbare blustoestellen;

- de brandmelders;
- de elektrische kasten (eigen aan het gebouw);
- de uitgangen en nooduitgangen voor het publiek.

Ook wordt een schatting gegeven van het verwachte aantal bezoekers, en het maximum aantal personen dat tegelijk aanwezig kan zijn.

- Na goedkeuring van de genoemde plannen door de EDTC, zullen deze door het Organiserend Comité in 9 exemplaren worden overgemaakt aan de directie van Tour & Taxis. Deze exemplaren zijn bestemd voor de verschillende diensten van Tour & Taxis. Als er een digitale versie van deze plannen beschikbaar is, mag deze bij de plannen op papier worden gevoegd.
- De elektriciteitskasten van de sheds moeten altijd bereikbaar blijven. Voor elke elektrische kast moet een vrije ruimte van minimum 1,20 m (diepte) worden gelaten, zonder obstakels, zodat alle interventies snel en veilig uitgevoerd kunnen worden. Het plaatsen van een scherm, een gordijn of een (dubbele) deur voor de kast is wel toegelaten. Let op, de vrije breedte (dagopening) moet aan beide zijden 10 cm groter zijn dan de achterliggende kast. Voorbeeld: als de kast 1 m breed en 2 m hoog is, moet de open ruimte gelaten door de deur of het scherm minimum 1,2 m breed op 2,10 m hoog zijn.

6.2 ONBELEMMEERD GEBRUIK VAN BRANDBESTRIJDINGSMIDDELEN

Het is verboden om de stand in te richten of er voorwerpen te plaatsen op een manier die hinder zou kunnen opleveren voor het vlot gebruik, de toegang of de zichtbaarheid van:

- de brandkranen, brandaansluitingen, brandblussers, meldingsknoppen, enz.;

- de doorgangen, uitgangen en nooduitgangen, ...;
- de meldtelefoons;
- de signalisatie van de brandbestrijdingsmiddelen.

Het gebruik van de brandkranen is voorbehouden voor gemachtigd personeel van Tour & Taxis en de brandweerdiensten.

Bereikbaarheid van brandhaspels

- Aangezien de brandhaspels een beperkte lengte hebben, moeten ze direct vanuit de gang bereikbaar zijn.
- Het is verboden om stands op te bouwen voor de brandhaspels. Iedere afwijking, hoe klein ook, moet duidelijk op de plannen zijn aangegeven. Na overleg en onder bepaalde voorwaarden kunnen Tour & Taxis en de EDTC eventueel toch een stand voor een brandhaspel toelaten (bijvoorbeeld een deur zonder slot of gordijn ter hoogte van die haspel voorzien). De brandhaspel moet volledig kunnen worden gebruikt. Elke door Tour & Taxis en de EDTC toegelaten afwijking moet vermeld worden in het brandveiligheidsverslag.
- De brandhaspel moet langs de voorzijde bereikbaar blijven, zelfs al is er een gemakkelijke doorgang tussen de muur van de shed en de achterwand van de stands.
- De signalisatie van de brandhaspel wordt herhaald op het gordijn of op de stand ter hoogte van de haspel.

6.3 BRANDBLUSAPPARATEN

Gelet op het brandrisico of de brandlast van een tentoonstelling, kan het nodig zijn om extra brandblussers te plaatsen (BENOR; één of meer bluseenheden; ABC-poeder, CO₂ of water), dit ten laste van de medecontractant.

Op stands met een oppervlakte groter dan 72 m² moeten altijd aangepaste brandblussers aanwezig zijn. De exposant kan blusapparaten huren via zijn leverancier, voor zover het geleverde materiaal is gecontroleerd volgens de wettelijke eisen, of via de shop van de op de site voorgestelde firma De Roeve (Tel: +32 2 474 85 85).

De blusapparaten worden goed zichtbaar opgesteld of opgehangen en moeten altijd vrij bereikbaar zijn. Ze worden onderworpen aan een jaarlijkse controle.

6.4 UITGANGEN/NOODUITGANGEN

Alle uitgangen, nooduitgangen en vluchtwegen moeten op de plannen aangeduid zijn.

Tijdens de openingsuren van de tentoonstelling, moeten alle op het plan weergegeven deuren vrij en ontgrendeld zijn. Ze moeten onmiddellijk geopend kunnen worden door een eenvoudige duw of

handeling. De evenementen die enkel de hoofdscheds betreffen, moeten steeds beschikken over uitgangen via de "bis"-sheds, tegenovergestelde nooduitgangen zijn absoluut noodzakelijk.

Het is verboden om ontvlambare materialen te gebruiken of stands op te richten voor deuren, nooddeuren of doorgangen die als uitgang voor de bezoekers kunnen dienen. In de evacuatiewegen, zijn de bekledingen in materialen waarvan de eigenschappen minstens overeenstemmen met klasse A1 (NBN S21-203 of vergelijkbare norm) voor de verticale wanden en plafonds; en minstens klasse A2 (NBN S21-203 of gelijkwaardige norm) voor de vloerbekledingen.

In de gebouwen moeten de uitgangen en nooduitgangen aangegeven zijn door doeltreffende signalisatie en noodverlichting.

Boven elk uitgang deur wordt een opschrift "uitgang" aangebracht. Dit opschrift is verlicht de hele tijd dat er publiek in de inrichting aanwezig is. Het is ofwel groen op een witte achtergrond of wit op een groene achtergrond. De verlichting van dit opschrift wordt verzekerd door twee lampen, waarvan een is aangesloten op de algemene verlichtingskring, de andere op de noodverlichting. Er mag geen groen licht gebruikt worden voor andere doeleinden in de zaal, behalve voor een lichtspel op de scène of op het scherm. De aanwijzing van richting en trappen naar de uitgangen moet, als de indeling van de lokalen dit vereist, duidelijk aangegeven worden door pijlen in groen op witte achtergrond of wit op groene achtergrond.

Deze aanwijzingen worden op dezelfde wijze verlicht als de uitgangen. Vergrendelde nooduitgangen mogen niet als uitgang worden aangeduid.

De evacuatiewegen:

In de eerste plaats moet de totale breedte van de evacuatiewegen minstens gelijk zijn aan het totaal aantal aanwezigen (= bezoekers + exposanten!). Afhankelijk van de aard en/of risico's van de manifestatie, kan een grotere totale minimumbreedte van de evacuatiewegen of een beperking van het aantal bezoekers opgelegd worden. De maximale bezoekerscapaciteit verschilt namelijk volgens het aantal effectief bereikbare uitgangen. Men zal een vermindering van een persoon per cm moeten overwegen met behoud van een regelmatige verdeling van de evacuatiewegen. Deze evacuatiewegen moeten dus gelijkmatig over de hal verdeeld zijn. Versmallingen, verschuivingen ... in de lengtes van de gangen zijn verboden.

De veiligheidsverantwoordelijke waakt erover dat de evacuatiewegen te allen tijde en in alle omstandigheden vrij en bruikbaar blijven. De voor de evacuatiewegen opgelegde minimale breedtes mogen op geen enkele wijze, zelfs niet tijdelijk, belemmerd worden.

Algemene richtlijnen betreffende de breedte van de gangen: tussen de stands moeten evacuatiegangen met een minimale breedte van 4 meter worden ingericht naar elke zijuitgang van de verschillende sheds.

Tijdens de tentoonstelling maar ook tijdens de opbouw- en afbraakwerken moet een snelle interventie van de voertuigen van de nooddiensten (brandweer, politie, Rode Kruis) verzekerd zijn, met de medewerking van een permanente bewakingsdienst die duidelijke instructies heeft ontvangen.

De medecontractant moet uiterlijk 6 weken voor het begin van het evenement, een compleet inrichtings- en evacuatieplan voorleggen, met aanduiding van de uitgangen en de wegen die er naartoe leiden. Dit plan dient aan Tour & Taxis te worden voorgelegd. Tour & Taxis zal nagaan of het plan overeenstemt met een van de in de milieuvergunning voorziene scenario's en zal zijn akkoord geven of opmerkingen formuleren over het plan. Tour & Taxis zal aan de medecontractant A3-houders op een voet van 2 m bezorgen om de inrichtings- en evacuatieplannen op verschillende plaatsen van het salon, dichtbij de ingangen van de sheds aan te brengen. Het inrichtings- en evacuatieplan wordt up to date gehouden.

Wanneer de evacuatie van de sheds onder meer via de aangrenzende sheds verloopt, mag daar tijdens de volledige duur van het evenement geen enkele aan het evenement verbonden activiteit plaatshebben. Men moet zich vóór de opening van het evenement vergewissen van de mogelijkheid van evacuatie via de aangrenzende sheds.

6.5 IN- EN UITGANGEN VAN DE STANDS

Vaak zijn de stands aan minstens één zijde niet afgesloten door een wand, hebben ze een beperkte vloeroppervlakte en hebben ze geen gangen. In een dergelijke situatie worden geen bijzondere eisen gesteld wat betreft de aanduiding van de uitgangen.

In de andere gevallen kunnen andere maatregelen eventueel nodig blijken zoals:

- aanduiding van de uitgang(en) en nooduitgang(en) door middel van pictogrammen;
- aanbrenging van veiligheidsverlichting.

6.6 ALGEMENE BOUW- EN DECORATIEVOORSCHRIFTEN VOOR DE STANDBOUW

De bij de bouw en algemene inrichting van de stands in de tentoonstellingshallen gebruikte

materialen mogen niet licht ontvlambaar zijn of toxische of schadelijke gassen vrijgeven onder invloed van warmte.

De bouw van de stands moet beantwoorden aan de norm NBN S21-203, met name:

- Materiaal A3 voor de vloerbekledingen op vaste ondergrond (beton, zand, ...)
- Materiaal A2 voor de overige vloeren.
- Materiaal A2 voor verticale wanden en decoratiemateriaal.
- Materiaal A1 voor verlaagde plafonds en schermen.

Een attest dat de brandreactieklasse van deze materialen bevestigt, moet op ieder ogenblik voorgelegd kunnen worden aan de bevoegde brandweerdienst of de dienst belast met de controle van de installaties of aan de veiligheidscoördinator.

Alle opgehangen inrichtingsmaterialen moeten zich op minstens 50 cm van elke warmtebron zoals spots, verlichtingstoestellen, lichtpanelen, werkende toestellen, bevinden.

Impregneren van brandbare materialen

Het impregneren van materialen mag alleen worden uitgevoerd door firma's die bevoegd zijn op dit domein.

Het attest moet de volgende gegevens vermelden:

- De beschrijving van het materiaal (naam, aard, kleur, enz.);
- De datum van de behandeling;
- Het toegepast procedé en het gebruikte impregneermiddel;
- De werkzaamheidsduur van de behandeling en de eventueel te nemen voorzorgsmaatregelen om ze te behouden;
- Stempel van de firma, naam en handtekening van de uitvoerder.

Bepaalde brandbare materialen kunnen niet brandveiliger gemaakt worden door ze te impregneren

Het gaat onder meer om:

- Bladen en platen in kunststof;
- Materialen met geplastificeerd oppervlak;
- Compacte of geëxpandeerde kunststoffen;
- Textiel van 100% synthetische vezels;
- Natuurlijk of synthetisch rubber;
- Planten;
- enz.

Bij sommige materialen is het mogelijk om tijdens het fabricageproces het materiaal zodanig te behandelen dat het alsnog in de juiste brandvoortplantingsklasse valt.

Zelfs wanneer een attest wordt voorgelegd, heeft de bevoegde brandweerdienst of EDTC het recht om ter plaatse aan de standbouwer of de exposant een monster voor onderzoek te vragen. Het gevraagde monster moet verplicht ter beschikking worden gesteld.

Gebruik van verf en vergelijkbare producten

Olieverven, lakken, vernissen of andere bedekkingen die een brandrisico inhouden, mogen alleen worden gebruikt op materialen van type A1.

Voorschriften voor stands met demonstraties met open vuur, kachels, haarden

De vloerbekleding moet uit brandwerend materiaal zijn, met certificaat (A3 of gelijkwaardig (plaat van staal / roestvrij staal / glas / aluminium)). Onder de open haard/kachel moet een onbrandbare plaat (A0) van glas, metaal ... worden voorzien, met een minimale afmeting van 50 cm en een breedte die 10 cm groter is dan de opening van de open haard, kachel enz.

Inbouwtoestellen moeten zo geplaatst worden dat het blad zich op minstens 30 cm hoogte bevindt.

De panelen achter de werkende toestellen en ter hoogte van de buisdoorvoeren moeten uit brandwerend materiaal zijn vervaardigd (Promatec of gelijkwaardig);

De panelen worden bij voorkeur op Metalstuds gemonteerd. Bij gebruik van houten kepers, moet een afstand van minstens 10 cm worden gelaten tot de geïsoleerde elementen van de schoorsteen (met dubbele wand of enkele geïsoleerde wand).

Op vraag van Tour & Taxis en de medecontractant, zal AIB Vinçotte de naleving van deze voorschriften controleren.

Elke inbreuk op dit reglement zal leiden tot verbod om de betrokken haard te gebruiken en zelfs mogelijk tot afbraak van de niet-reglementaire buitenschoorstenen op kosten van de in gebreke gebleven exposant, of onmiddellijke betaling van een factuur voor regularisatie, opgesteld op basis van de geldende tarieven bij de dienst Aansluitingen van Tour & Taxis.

6.7 TIJDELIJKE CONSTRUCTIES BINNEN DE GEBOUWEN

Alle constructies voor tijdelijk gebruik zoals de tribunes, podia, ... worden opgebouwd uit materialen van minimum type A2 die in goede staat verkeren. Houten vloeren, trappen en andere elementen worden stevig onderling verbonden.

De vrije ruimten onder de podia, tribunes en dergelijke, met uitzondering van de evacuatiewegen, mogen niet toegankelijk zijn voor het publiek en mogen geen brandbare materialen bevatten.

Achter, rondom of onder de tribunes moet altijd een evacuatiegang gelaten worden, waarvan de breedte in cm gelijk is aan het aantal personen dat deze evacuatieweg moet gebruiken.

De tribunes worden voorzien van noodsignalisatie en -verlichting.

Op geen enkele plaats mogen piketten of verankeringsystemen worden ingedreven.

De scènetoebehoren en meubelen die dienen voor de presentatie worden, wanneer ze niet gebruikt worden, ondergebracht in een ander lokaal dan de voor het evenement gebruikte shed. Dit lokaal is volledig opgetrokken in metselwerk of in beton. De deuren van dit lokaal hebben een brandweerstand van een half uur (Rf 1/2u) en zijn zelfsluitend.

6.8 TIJDELIJKE CONSTRUCTIES BUITEN DE GEBOUWEN

De bouw of plaatsing van een tijdelijke infrastructuur of installatie (zoals tenten, overdekte doorgangen, reclamemasten, ...) moet vooraf schriftelijk aangevraagd worden bij Tour & Taxis (Dienst Infrastructuur) en moet weergegeven zijn op het situatieplan dat ter goedkeuring aan Vinçotte wordt voorgelegd (reglement inzake brandveiligheid).

Het is ten strengste verboden deze constructies aan of in onze infrastructuur te bevestigen (in brandmuren, arduin, stelcon- of betontegels, muren, vloeren, volle grond...), met inbegrip van buitenwegen, trottoirs, parkings, bloemperken. Al deze tijdelijke installaties moeten zelfdragend zijn en hun algemene stabiliteit mag alleen verbeterd worden door middel van betonblokken (of ieder ander tegengewicht)

Nergens mogen piketten of verankeringsystemen ingedreven worden.

6.9 AFVAL EN VERPAKKINGEN

Afval, papier, karton en andere brandbare materialen die bestemd zijn om weg te gooien, moeten regelmatig van de stands en hun omgeving worden verwijderd. Kisten, vaten en verpakkingen mogen zich niet in of achter de stands blijven liggen. Lege verpakkingen moeten onmiddellijk verwijderd worden. De medecontractant maakt hiervoor de nodige afspraken met het schoonmaakbedrijf.

Voor het gevaarlijk afval (verven, solventen, oliën, enz.) gebruiken de medecontractant en de exposanten de containers die hiervoor worden voorzien door de door Tour & Taxis erkende schoonmaakbedrijven of afvalinzamelaars.

Bij niet naleving van deze regels door de medecontractant, heeft Tour & Taxis het recht om het afval en vuilnis te laten verwijderen door de aannemer die hij heeft aangesteld voor de opslag van lege verpakkingen en dit op kosten en risico van de medecontractant.

Zie ook §3.6

6.10 TENTOONGESTELDE PRODUCTEN EN VERKOOP

Chemische producten, explosieven en andere licht ontvlambare producten mogen niet tentoongesteld of

verkocht worden, behoudens uitdrukkelijke toestemming van Tour & Taxis.

6.11 VOERTUIGEN EN VAARTUIGEN MET BENZINE- OF DIESELMOTOREN

Bij tentoonstellingen van voer- en vaartuigen mag maar een minimale hoeveelheid brandstof (max. 5 liter) in hun tanks aanwezig zijn.

Vaten, bussen of andere recipiënten met brandstof, zelfs leeg, mogen zich niet in de stand bevinden. De brandstoftank moet altijd naar behoren afgesloten zijn.

6.12 ROOKVERBOD

In de gebouwen van Tour & Taxis geldt een absoluut rookverbod, ook in de door de organisatoren gehuurde secretariaten. Wij verwijzen hier naar de volgende wetgeving:

- De wet van 22 december 2009 betreffende een algemene regeling voor rookvrije gesloten plaatsen toegankelijk voor het publiek en ter bescherming van werknemers tegen tabaksrook. Deze wet is van toepassing sedert 01/01/2010 en legt een rookverbod op voor werkgevers, werknemers en derden (dus ook alle zelfstandigen, exposanten, klanten ...) in alle werkplaatsen. Kortom, elk persoon die de sheds betreedt moet zich houden aan het rookverbod, zowel in de periode van opbouw, afbraak als tijdens de beurs of het evenement.

De controle op de naleving van deze wetgeving gebeurt door de bevoegde instanties. De inspecteurs hebben de bevoegdheid om overtreders in gebreke te stellen en te bestraffen.

Bij een inbreuk en opmerkingen in dit verband, moet de betrokkene daar onmiddellijk gevolg aan geven en zijn sigaret doven. Zo niet zal de overtreder de Tour & Taxis-site onmiddellijk moeten verlaten.

Om de werknemers, exposanten en bezoekers de mogelijkheid te geven om buiten te roken, zal Tour & Taxis op een aantal strategische plaatsen enkele vuilnisbakken plaatsen die speciaal bestemd zijn om er sigaretten in te doven.

6.13 OPBLAASBARE VOORWERPEN

Opblaasbare ballonnen met **brandbare of giftige gassen** mogen niet tentoongesteld of uitgedeeld worden.

Enkel helium en lucht zijn hiervoor toegelaten.

De heliumflessen mogen buiten de openingsuren van het evenement in de sheds worden gebruikt.

Tijdens het evenement moeten de flessen zich buiten bevinden en vastgemaakt zijn.

6.14 VUURVERGUNNING

Het gebruik van vuur, open vlam of hittepunten (lassen, snijbranden, solderen, ontdooien ...) bij de opbouw- en afbraakwerkzaamheden van een evenement of tijdens beurzen is maar toegelaten op voorwaarde dat men over een vuurvergunning beschikt.

De vuurvergunning moet VOORAF worden aangevraagd bij de interne veiligheidsdienst (IDPB) van Tour & Taxis.

Contactpersoon: Dhr. Peter Ghoois (+32 (0)479 79 02 74, of bruexpo@vincotte.be)

6.15 KEUKENS

Als een keukeninstallatie niet uitsluitend op elektriciteit werkt - zie § 5: "GAS".

De friteuses hebben een deksel.

Op de stand staat een metalen vuilnisemmer met deksel.

Op de stand is ook een branddeken aanwezig.

Er moet een **ABC poederblustoestel van 6 kg** aanwezig zijn.

Elke keuken moet uitgerust zijn met een afzuigkap.

Zie ook § 6.16 schoorstenen

6.16 PROJECTIE VAN FILMS - INRICHTING VAN ZALEN/TRIBUNES - BIJENKOMSTEN EN CONCERTEN

Enkel toegelaten met de goedkeuring van de medecontractant, de EDTC en Tour & Taxis.

Onverminderd de bijzondere voorwaarden die kunnen worden opgelegd door een politieverordening, door de plaatselijke brandweer, door andere wettelijke bepalingen, of door Tour & Taxis, zijn de veiligheids- en hygiënemaatregelen bepaald in art. 635 en volgende van het ARAB van toepassing.

Wanneer men in een lokaal of in een gesloten stand films wil vertonen, wordt de voorafgaande toelating van de plaatselijke brandweer vereist.

Wanneer de zalen uitgerust zijn met rijen stoelen, moeten die stoelen over de hele lengte van de rij met latten aan elkaar bevestigd zijn. De rijen tellen maximum 10 stoelen wanneer er een enkele gang is, en maximum 20 stoelen wanneer er twee gangen zijn. De uiterste stoelen van de rijen worden bevestigd aan de vloer.

De doorgangsbreedte tussen de rijen bedraagt minimum 45 cm. Deze breedte mag tot 40 cm verminderd worden als de stoelen in de vorm van een tribune opgesteld zijn, met treden van minstens 15 cm hoogte.

Men moet twee nooduitgangen voorzien die tegenover elkaar liggen en uitgerust zijn meteen onafhankelijke noodverlichting.

De minimale breedte van traparmen, overlopen, evacuatiewegen, galerijen en deuren is 80 cm.

De evacuatiewegen, galerijen, deuren en hellingen moeten een minimale breedte hebben die ten minste gelijk is, in centimeters, aan het aantal personen dat ze kan gebruiken om de uitgangen te bereiken. De trappen hebben een nuttige breedte die ten minste gelijk is, in centimeters, aan dit getal vermenigvuldigd met

- een factor 1,25 indien de toeschouwers naar beneden moeten naar de uitgangen, of
- een factor 2 indien ze een trap omhoog moeten naar de uitgang.

6.17 TENTEN

De tentzeilen moeten gemaakt zijn van weefsel van klasse A2.

Het decoratiemateriaal in de tenten (en ook in het algemeen) mag niet ontvlambaar zijn en mag geen toxische stoffen vrijgeven bij brand. Materialen die smelten bij lage temperaturen zijn eveneens verboden.

De aanwezigheid van mobiele verwarmings-toestellen, van LPG-flessen, van ontvlambare stoffen en vloeistoffen in de tenten is verboden.

Poedersnelblussers van het type ABC, met één bluseenheid, in goede staat en gekeurd, moeten in de tent opgesteld zijn a rato van een toestel per 150 m², op goed zichtbare en gemakkelijk bereikbare plaatsen.

Uitgangen en nooduitgangen:

Per m² tentoppervlak moet 1 cm uitgang/nooduitgang voorzien worden, tegenover elkaar. Deze uitgangen/nooduitgangen moeten steeds vrijgehouden worden, naar buiten openen, goed gesignaleerd zijn en voorzien zijn van een autonome noodverlichting. Elke uitgang/nooduitgang is minstens 80 cm breed.

Enkel elektriciteit is toegelaten als verlichtingsbron. De inrichting moet bovendien voorzien zijn van voldoende, autonome noodverlichting om een veilige evacuatie mogelijk te maken. De noodverlichting moet onmiddellijk in werking treden na het uitvallen van de stroom en ten minste 30 minuten blijven branden.

Rond de tent moet een ruimte van minstens 5 meter vrij worden gehouden van ieder obstakel, dus ook van spandraden en hun bevestigingen, zodat de interventiewagens vrije doorgang hebben.

Zie ook § 6.5 en § 6.6

6.18 KARTING/MOTOR-AUTOCROSS

De brandstofbevoorrading moet buiten de tentoonstellingshal gebeuren.

De nodige maatregelen worden genomen om milieuverontreiniging door deze activiteiten te voorkomen.

De post voor de brandstofbevoorrading wordt uitgerust met een mobiele poederblusser van 50 kg en twee draagbare blustoestellen van 9 à 12 kg, type ABC. De paddock moet uitgerust zijn met één poederblusser van 9 kg per 10 plaatsen. Deze blusmiddelen moeten zichtbaar en bereikbaar zijn.

De afbakening van de piste mag niet gebeuren met gemakkelijk ontvlambare materialen zoals stro, hooi, enz.

6.19 BRANDBEVEILIGING EN BEWAKING

In de tentoonstellingshallen moet zowel bij de opbouw, tijdens het evenement zelf als bij de afbraak, worden voorzien in een continue en actieve bewaking om mogelijke brandhaarden op te sporen, te melden en onmiddellijk te bestrijden in afwachting van de komst van de brandweer. Bij de komst van de hulpdiensten moet het personeel ze ontvangen en ze naar de meest geschikte toegang leiden (een van de 2 gangen).

De brandweer moet onmiddellijk via de veiligheidsdispatching worden gewaarschuwd, zelfs indien het vuur kan worden gedoofd met de voorhanden zijnde middelen.

Het aanwezige personeel (toezichters, technisch personeel, ...) moet goed op de hoogte zijn van de gevaren bij brand en de te nemen maatregelen.

- Kennis van de veiligheidsplannen waarop de uitgangen en nooduitgangen, blusmiddelen, telefoons ... zijn aangeduid;
- Kennis van de te volgen richtlijnen bij brand;
- Afdoende opleiding wat betreft het gebruik van de blusmiddelen;
- Melding van een eventuele brand;
- Organisatie van een eventuele ontruiming;
- ...

Minstens een gemachtigde moet uitsluitend belast zijn met de veiligheid om preventief toezicht te kunnen uitoefenen en bij brand onmiddellijk te kunnen tussenkomen. Hij zal hiervoor worden bijgestaan door agenten van de bewakingsfirma.

De brandbeveiligingsmiddelen moeten duidelijk zijn aangegeven door de reglementaire pictogrammen. Ze moeten te allen tijde duidelijk zichtbaar en bereikbaar blijven.

De exploitant moet waarschuwings- en alarmmiddelen opzetten. De waarschuwings- en alarmposten moeten in voldoende aantal, gemakkelijk bereikbaar, oordeelkundig verdeeld en goed aangeduid zijn. De alarmsignalen moeten hoorbaar zijn voor het publiek en het personeel.

BIJLAGEN

Bijlage 1. Bezetting - maximale capaciteit

Bezetting shed(s) T&T				Max
1				2392
1	toegang 1-2			3424
1	2			4232
1	2	toegang 2-3		5572
1	2	3		6992
1	2	3	toegang 3-4	8567
1	2	3	4	9016
toegang 1-2	2	3	4	7656
	2	3	4	6624
	toegang 2-3	3	4	6124
		3	4	4784
			4	2024
	2			1840
toegang 1-2	2			2872
	2	toegang 2-3		3180
toegang 1-2	2	toegang 2-3		4447
	2	3		4600
toegang 1-2	2	3		5632
	2	3	toegang 3-4	6175
toegang 1-2	2	3	toegang 3-4	7207
		3		2760
	toegang 2-3	3		4100
		3	toegang 3-4	4335
	toegang 2-3	3	toegang 3-4	5675